

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA. KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 6. TELEFON 55-22 DO 55-26. BOKOPISI SE NE VRAČAJO. IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

NSERATNI ODELEK LJUBLJANA. TELEFON 35-32 35-33. POŠTNI ČEKOVNI RACUN LJUBLJANA ŠTEV. 6-90601-1. OGLASI PO CENIKU. MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE

Predsednik vlade LRS Miha Marinko moršalu Titu za rojstni dan

Predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko je poslal maršalu Titu naslednje brzojavko:

Dragi tovariš maršal!
V imenu CK KP Slovenije in vlade LRS, kakor v svojem imenu Vam ob priliki 57. rojstnega dne izražam najpriščneje čestitke. Želim Vam trdnega zdravlja in moči, da bi našo Partijo in naše narode še mnogo let tako modro in odločno vodili v utrjevanju in graditvi naše socialistične domovine, kakor ste nas vodili doslej. Uverjeni smo, da bo pod Vašim trdnim vodstvom zmagovito izvršeno veliko zgodovinsko delo naše revolucije, naše socialistične družbene preobrazbe, ki bo omogočilo srečo in blagostanje našega delovnega ljudstva, ki bo istočasno za vzgled in vzpodbudo drugim narodom v njihovi borbi proti imperialističnim zadržavcem.

Silno navdušenje velikih množic vzdolž vseh poti, koder so tekle štafete naših granicarjev, edinic JA, fizikalturnih in mladinskih organizacij, noseč Vam čestitke mnogih delovnih kolektivov naših tovarn, rudnikov, gradilišč, zadrug in raznih družbenih organizacij za Vaš rojstni dan, kakor tudi mnoga posebna tekmovanja v ta namen — so ponovna manifestacija vere in zaupanja naših množic v Vaše vodstvo, na kljub in v odgovor našim klevetnikom Informbiroja in saboterjem naše socialistične graditve.

V teh okoliščinah, ki so jih ustvarili avtorji zloglasne resolucije, z njo sprožili lavino najnižkotnejših klevet in podtikanj, dali nove prilike razdornega delovanja vsem sovražnikom socializma in zabrisali dotlej jasno mejo med pristaši enega in drugega tabora — se toliko silneje odraža Vaš svetli lik in veličina naše Partije, ki ste jo Vi usposobili in povedli na njeno slavno pot.

Ob Vašem osebnem in našem skupnem prazniku delovnih množic vseh naših narodov Vam znova zagotavljam, da bomo zastavili vse naše sile, da se pod Vašim vodstvom uresničijo veliki cilji Partije na zgraditvi socialistične Jugoslavije, temelj vernosti in razvitka blagostanja naših delovnih ljudi in pomoči mednarodni fronti miru in napredka.

MIHA MARINKO

Čestitke iz Slovenske Koroške

V soboto 21. maja so koroški Slovenci zopet dokazali svojo voljo za priključitev k Titovi Jugoslaviji. Iz skrajnega konca Ziljske doline preko Belčaka, Celovca, Velikoveca in Pibberka je slovenska koroška mladina prinesla pozdrave in voščila za rojstni dan našemu maršalu Titu. Veliko število ljudi je bilo in plavo obete mladince spremenilo do meje v Labudu, kjer so predali štafetno palico svojim osovobodnim bratom.

Lepo izdelana štafetna palica v obliki kmečkega kamna je ta dan prepotovala vso Slovensko Koroško in vsaka slovenska vasa je poslala pozdrave velikemu voditelju jugoslovanskih narodov. Na vsej poti so sprejemali ljudje tekače z vzkliki maršalu Titu in novi Jugoslaviji. Zlasti prisrčno so pozdravili našega maršala mladinci v Zitari vasi, kjer dograjujejo prosvetni dom, ki so ga požgali fašisti v času narodno osvobodilne borbe.

Ta novi dokaz ljubezni in predanosti koroških Slovencev do svoje prave, že osvobodjene domovine in njenega voditelja maršala Tita je odgovor vsem istim velikomernim sovražnikom, ki hočejo zanikati, da koroški Slovenci no-

tejo priključitve k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji in jim s tem odkarjajo njihove najosnovnejše narodnostne pravice.

Zveza mladine Slovenske Koroške je poslala maršalu Titu tale pozdrav:

»Dragi tovariš Tito!
Mladina Slovenske Koroške Ti pošilja, dragi tovariš Tito, ob Tvojem rojstnem dnevu, plamteče in borbene pozdrave.

Objubljamo Ti, da ostaja v narodno osvobodilni borbi prerojena mladina Slovenske Koroške zvesta svojemu ljudstvu in materi državi, mladi Titovi Jugoslaviji, in da bo tudi v prihodnje posvetila vse svoje sile nadaljnji borbi za nacionalno in socialno osvoboditev Slovenske Koroške. Dala ho na razpolago vse svoje sile kot pomoč za zgraditev socialistične Jugoslavije.

Štafete se bližajo Beogradu

Nosilci štafetnih palic s pozdravnimi pismi tovarišu Titu za njegov 57. rojstni dan se bližajo glavnemu mestu Federativne ljudske republike Jugoslavije. Glavnim smerem se pridružuje vedno

več vzporednih stafet. Na Hrvaškem se je na glavno smer navezalo še 7 stranskih stafet. V Skoplju je dospelo poleg glavne štafete iz LR Makedonije še 5 stafet. V Sarajevu je poleg glavne štafete iz Drvara prislo 5 stranskih stafet iz LR Bosne in Hercegovine. V Novi Sad pa bo 24. maja obnemem s štafeto kmečke obdelovalne zadruge iz Kačareva dospelo še 10 štafet Avtonomne pokrajine Vojvodine.

Štafete, ki tečejo od Zagreba proti Beogradu, so 23. maja prenočile v Slavonki Požegi. V Vukovaru se bodo tej skupini pridružile štafete iz LR Bosne in Hercegovine, v katerih tečejo tudi fizikalturniki Hrvatske od Slavanskega Broda. V Sarajevu so se v nedeljo združile štafete LR Bosne in Hercegovine, LR Crne gore in Jugoslovanske vojsne mornarice. Crnogorska štafeta in štafeta Jugoslovanske vojsne mornarice bosta tekli preko Zvornika, kjer 23. maja prenočita. Na Cukarici se bodo štafete združile s štafeto mesta Beograda in pionirsko štafeto.

Štafeta LR Srbije je v Zujancih sprejela palice iz ljudske republike Makedonije in kopnenih sil Jugoslovanske armade. 23. maja prenoči v Nišu, 24. maja pa v Kragujevcu, kjer se bo z njo združila štafeta LR Srbije, ki prihaja iz Bele Cerkve. Te tri štafete bodo prišle v Beograd po Avalski cesti. Na oglu Miloša Velikega ulice in bulvarja Crvene armije se bodo združile s štafeto granicarjev, ki prihaja od pančevskega mostu. Vse štiri štafete bodo 25. maja ob 17. skupno pritekale na Trg republike.

Štafeta mesta Beograda in pionirska štafeta bosta 25. maja ob 15. uri dospeli v Beograd in tekli po vseh beograjskih rajonih, nato pa se bosta združili s štafeto LR Crne gore in Jugoslovanske mornarice.

25. maja, na rojstni dan maršala Tita, bo na Trgu republike v Beogradu velik miting. Ob 18. uri bodo izbrani predstavniki izročili maršalu Titu štafetne palice s pozdravnimi pismi iz vseh ljudskih republik, Jugoslovanske armade, granicarjev, gradbišč avtoceste, mesta Beograda, pionirjev, kmečke obdelovalne zadruge iz Kačareva, iz Trsta in iz Koroške.

Delovni kolektivi tekmujejo na čast rojstnega dne maršala Tita

Delavci železarne v Varešu-Majdanu so se obvezali, da bodo v počastitev rojstnega dneva maršala Tita organizirali petdnevno tekmovanje. Poleg tega so delavci, ki delajo pri vnskih pečeh, napovedali petdnevno tekmovanje plavarjem na Jesenicah in v Capragu.

Rudarji Titovih rudnikov v Banovcih so poslali s slavnostnega mitinga pozdrav maršalu Titu, v katerem zatrjujejo, da bodo še bolj enotni in vztrajni pri izpolnjevanju planskih nalog. »Pod Tvojim vodstvom, maršal Tita, bomo zmagali tudi brez desetih češkoslovaških vagončkov, 23 madžarskih lokomotiv in 68 madžarskih žerjavov, ki jih niso dobavili našemu rudniku. Tudi brez teh bomo izpolnili naš petletni plan.«

Proslava rojstnega dne maršala Tita v Pragi

Češkoslovaški delavci so manifestirali bratstvo in prijateljstvo z narodi naše države in s KPJ

Praga, 22. maja.
V dvorani trgovskega odposlanišva FLRJ v Pragi, ki je bila okrašena z jugoslovanskimi zastavami, z dopisnim kipom maršala Tita in slikami Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina, je priredila snod sindikalna podružnica jugoslovanskega veleposlanstva s sodelovanjem Ljudske fronte Jugoslovianov na Češkoslovaškem proslavo 57. rojstnega dne maršala Tita. Proslave je poleg osebja veleposlanstva, vojaškega in trgovskega odposlanstva ter članov Ljudske fronte udeležilo okrog 70 češkoslovaških gostov, po večini delavcev.

Svetnik jugoslovanskega veleposlanstva Zarković je govoril o velikih zaslugah maršala Tita pri utrjevanju KPJ pred vojno, pri mobilizaciji narodov Jugoslavije za borbo proti zavezovalcu, pri organiziranju graditve socializma v Jugoslaviji in sedaj v borbi proti poizkusom komunističnih partij, da bi revidirale nauk marksizma-leninizma.

Podpredsednik Ljudske fronte Jugoslovianov na Češkoslovaškem Trstenjak je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da si borbe narodov Jugoslavije med vojno kakor tudi sedanje borbe za zgraditev socializma ni mogoče niti zamisliti brez vodilne vloge KPJ in maršala Tita.

V imenu češkoslovaških gostov je govoril kovinar v tovarni »Česko-Moravska-Kolben-Danjet« Miroslav Sik, ki je poudaril, da se češkoslovaški delavci zgražajo nad tem, kar piše sedaj češkoslovaški tisk o Jugoslaviji prav tako, kakor je nekaj belogardijski tisk pisal o Sovjetski zvezi. »Nam ni potrebno, — je podčrtal Sik, — poslušati jugoslovanskih izdajalcev, ki pripovedujejo, kakšno je danes življenje v Jugoslaviji in kaj mislijo o graditvi socializma v državi, ki so jo izdali. Ne moremo se strinjati s tem, da ti

tako imenovani Jugoslovani delajo pri nas na Češkoslovaškem in mislijo, da so nekje na divjem zahodu. Samo tamkaj so še mogoče takšne provokacije, kakor je n. pr. pisanje »Nove borbe« obrekovanje Jugoslavije in njenega vodstva, izzivanja na majski proslavi itd. V korist krepitve socializma in naprednega gibanja na svetu želimo mi delavci, da bi se vsa ta zaveda čim prej uredila. Tako bi okrepili mir ter utrdili enotnost v naših lastnih vrstah. Hkrati bi odstranili vse sovražnike, ki danes izrabljajo ta razkol in vsak dan bolj in bolj razpahujejo obrekovanje gonjo proti Jugoslaviji, ki nam nikakor ni v čast. Zato je dolžnost nas delavcev, da branimo enotnost vseh proletarcev sveta, če že naš voditelj ne morejo najti načina, da bi rešili to vprašanje, ga bomo rešili mi s sioznim delom pri skupni graditvi socializma.«

Z enusom zavračamo obrekovanja in laži, ki hočejo očrniti Tebe. Te klevete in laži so naperjene proti nam vsem, proti narodom Jugoslavije, saj si Ti najbolj in najodstojnejši simbol naših narodov, ki je vtisnil zgodovino sveta v obraz našega človeka — borca: poštenje, borbenost, zvestoba, resničnost, junaštvo, svobodoljubnost in naprednost. Ti si utelešenje naše borbe in našega trpljenja. Ti si simbol vsega, kar smo ustvarili in kar bomo ustvarili navzlic vsem besnim in brezmiselnim napadom in ukrepom, s katerimi nas hočejo prisiliti, da bi se odrekli sebi, svoji krvi, svojemu svobodi, svoji poslednji poti v socializem in svoji jasni perspektivi v bodočnosti. Ti si simbol naših sil in najboljšega, kar nosi sleherni izmed nas v sebi in kar je pripravljeno vselej dati za svojo domovino, za svojo Partijo, za socializem, Ni sile na svetu, ki bi Te mogla ločiti od nas, od narodov Jugoslavije.

Zato je Tvoj rojstni dan za nas svetel in radosten dan zvestobe samemu sebi, pridobitvam naše borbe, internacionalističnim obveznostim in vsemu, kar smo nesebično dali in kar bomo dali naprednemu človeštvu. Zato je Tvoj rojstni dan, — dan prisege, dan naše odločnosti, vztrajnosti in doslednosti v izpolnjevanju vseh naših nalog.

Neki češkoslovaški delavec je nato prebral v češkem jeziku brzojavko s 45 podpisov, ki so jo navzoči češkoslovaški delavci v svojem imenu poslali maršalu Titu. Brzojavka se glasi:

»Tovariš Tito! Za Tvoj 57. rojstni dan Ti mi, češkoslovaški delavci, ki smo se sestali na proslavi Tvoje rojstnega dne tu v Pragi, iz dna duše želimo mnogo uspehov v Tvojem požitvalnem delu za borbo herojskih narodov FLRJ, ki jih vodi KPJ. Sporočamo Ti: Smejo naprej in niti koraka nazaj. Uspeh boš — vate zaupamo. Naj živi Tito!«

Proslava rojstnega dne maršala Tita v Pragi se je spremenila v spontano bratsko manifestacijo solidarnosti, ljubezni in bratstva med češkoslovaškimi narodom in narodi Jugoslavije. Te manifestacije ni mogla preprečiti niti praksa policije, ki je na dan proslave izryšla preiskavo pri nekaterih delavcih, ki so znani kot iskreni prijatelji narodov Jugoslavije in poborniki poslednje marksistične linije KPJ. Da bi preprečila delavce, je policija nekatero izmed njih pozvala, naj se javijo 23. t. m. k zastiljanju. Vendar niso mogli nobene preiskave, grožnje in zaslišanja preprečiti delavcev bratske Češkoslovaške, da se ne bi udeležili proslave rojstnega dne maršala Tita in in tako manifestirali svojo solidarnost s pravično borbo KP Jugoslavije in narodov Jugoslavije za bratske in enakopravne odnose med komunističnimi partijami in ljudsko demokratičnimi, socialističnimi državami.

V treh okrajih so že dosegli plan zbiranja frontovcev za gozdarsko delo

Dotok frontovcev v frontne brigade za delo v gozdovih uspešno napreduje. V jeseniškim in ljutomerskem okraju so med prvimi izpolnili plan sestavljanja brigad s 100%, v trboveljskem okraju pa so plan prekoračili 12%. Nekoliko počasni pa se razvija zbiranje frontovcev v nekaterih okrajih, tako so v Postojni dosegli komaj 35% plana, v Ptuj in Ilirski Bistrici 45%, v Poljčanah 47%, v Idriji 54%. Skoraj vsi prijavljeni frontovci pa so v teh dneh že odšli na delo.

Stanetova brigada na Dovžanki presega normo vsak dan

Gozdovi, ki pokrivajo pobočja Rdeče doline tja do slemen Karavank, so bili nekoč last barona Borna. Grad Putrhof so partizani v zimi leta 1944 požgali, v obnovljenih prostorih gradu pa ima sedaj svoje prostore gozdna uprava. Od tukaj je na planino Dovžanki, kjer seka les »Stanetova« frontna brigada, slabo ura hoje.

Fantje »Stanetove« brigade, 46 jih je, so frontovci kranjskega in trziškega okraja. Njihov komandant je tovariš Stanko Cernicle. Brigadirji so tovarišoma kmečki fantje, nekaj pa je med njimi tudi tovarniških delavcev in obrtnikov. Vsi so navajeni dela in isti dan, ko so vse tri brigade, ki jih je poslal kranjski okraj na gozdna dela odšle na svoja delovna mesta, so napovedali tekmovanje ostalima dvema brigadama.

Na Dovžanki so se brigadirji nastanili v planinskih kočah in jih hitro preuredili v svoja nova bivališča. Slamo jim je že preje pripeljala na planino gozdna uprava, hrana pa je prišla nekaj ur za njimi. Z namestitvijo brigada ni imela težkoč in gozdna uprava iz Putrhofa je storila vse, da bo življenje brigadirjev na Dovžanki čim bolj prijetno.

Dne 14. maja, drugi dan po prihodu na planino, je brigada odšla prvič na delo. Komandant brigade je brigadirje razdelil na enako močne desetine. Vsaka desetica pa dela na svojem delovnem mestu. Vsak brigadir v desetini ima svoje določeno delo. Eden zasekava, dva požagujeta, dva klestita, ostali lupijo in razžagujejo. Zasekavanje je najtežje in najbolj odgovorno delo, ki ga mora opravljati strokovnjak. Smreko je treba zasekati tako, da pade na pravi kraj in da se pri padcu ne ujame ali pa poškoduje drugih dreves, ki še niso odrasla za sečnjo. Vendar pa so tudi zasekavalci frontovci in ne poklicni holarčarji. Mnogi brigadirji so namreč že preje delali v gozdovih in so vajeni takega dela. Zaradi tega pri delu samem ne potrebujejo pomoči gozdne uprave, vendar pa dela z brigado drvar, ki brigadirjem pomaga z navseti in jim brusi sekire in žage.

Ceprav imajo brigadirji isto normo kot kvalificirani delavci, jo vsak dan presega. Za zagovce je norma 2.2 kubika v osmih urah, za jamski in celulozni les pa 1.25 kub. m. Desetina poseka na dan 130 do 140 smrek, to je najmanj 32 kubičnih metrov lesa. Najboljši delavci so deseterji, od desetih pa se za prvo mesto bijeta druga in četrta, to je Paplarjeva in Megličeva. Tudi ostali dve ne zaostajata dosti za njima. Olupljena in razžagana debela vozijo vozniki do žičnice, odkoder jih spravljajo v dolino, od tam pa vozijo kamioni les v Tržič.

Ljubljanski prostovoljci niso bili zadovoljni z organizacijo nedeljskega gozdarskega dela

Kljub dežju, ki je padal v nedeljo zjutraj, so se že v zgodnjih jutranjih urah zbirali na ljubljanskem kolodvoru prostovoljci, namenjeni na gozdno delo. Z zastavo in petjem so prikorakali na kolodvor mladi zidarji iz Litostroja. Prišlo je 25 žena s terena Vrhovci. Prišli so uslužbenki Zadrudne banke. V Crnučah pa se jim je pridružilo še 20 mladih tečajnikov finančnega tečaja. Tako je 130 ljubljanskih prostovoljcev prišlo v Kamnik. Namenjeni so bili v Kamniško Bistrico.

Toda gozdna uprava v Kamniku ni imela za prostovoljce pripravljenih kamionov. V soboto je šele pozno popoldne zvedela od gozdne gospodarstva v Ljubljani, da pridejo prostovoljci. Tudi gozdno gospodarstvo v Ljubljani ni točno vedelo, s katerim vlakom bodo šli, s prvimi ob 4. uri ali z drugim ob sedmih. Zato je gozdna uprava zastoj pričakovala prostovoljce pri prvem vlak. Pri drugem vlak, s katerim so prišli prostovoljci, pa ni bilo nobenega kamiona. Prostovoljci so morali čakati nad eno ur, predno je prišel kamion. Toda niso se daleč pripeljali. V Kamniški Bistrici je močno deževalo. Tam je moralo stati brez dela že okrog 200 frontovcev iz kamniškega okraja. Zato je upravnik gozdne uprave po dolgem premišljevanju sklenil — ker je kazalo, da bo v Bistrici vedno deževalo — da prostovoljci ne gredo v Kamniško Bistrico. Tako so prišli nazaj v Kamnik. Delali so na skladišču lesa. Ljubljanski prostovoljci, ki so bili zelo nejevoljni zaradi čakanja in breždelja, so začeli šele ob 10. uri z delom. Gozdna uprava bi jim lahko delo v

trta, to je Paplarjeva in Megličeva. Tudi ostali dve ne zaostajata dosti za njima. Olupljena in razžagana debela vozijo vozniki do žičnice, odkoder jih spravljajo v dolino, od tam pa vozijo kamioni les v Tržič.

Zivljenje na Dovžanki so si brigadirji lepo uredili. Za vse skrbi gozdna uprava, ki je z brigado zadovoljna. Po delu se tudi zabavajo. Vendar pa kulturno prosvetno delo v brigadi še ni organizirano. Stab brigade bo s pomočjo okrajnega odbora Fronte moral čim prej poskrbeti, da bodo frontovci v brigadi na različnih predavanjih zvedeli za stvari, ki jih zanimajo. Potem bodo uspehi brigade še večji. Po povratku na svoje domove pa bodo brigadirji postali najboljši aktivisti Ljudske fronte na vasi in v tovarnah.

Kamniku odkazala takoj zjutraj in ne bi bilo med prostovoljci nejevolje in godrnjanja. Vsi so prišli v Kamnik zato, da bi čim več naredili, da bi čim več prispevali k izpolnitvi našega gozdarskega plana. Za gozdno upravo je bila nedeljska akcija dober pouk, kako mora biti uprava gibčna in se mora znajti tudi v dežju in če ni pri roki prevoz.

Nekaj prostovoljcev je na skladišču gozdne uprave zbiralo in prekladalo ter razvažalo celulozni les. Ostali pa so nakladali vagonce in rezali jamski les na drugem skladišču. Pri nakladanju so se posebno izkazale žene s terena Vrhovci. Prvotno je bilo delo slabo organizirano. Na enem vagonu je bilo tudi po 9 žena, ki so bile druga drugi v napoti. Pozneje so žene same bolje organizirale delo. Pohvaliti moramo tudi ženi iz Kozeljice, ki sta vztrajali na delu tudi v dežju in sta razžagali precej jamskega lesa.

Delalo je tudi nekaj sto prostovoljcev iz kamniškega okraja

Iz Kamnika so se že ob petih zjutraj odpravili prostovoljci, frontovci in delavci iz Kamnika in Domžal na delo v Kamniško Bistrico. Okrog 150 jih je gradilo gozdno cesto. 50 frontovcev pa je premetavalo drva. Dež je za nekaj časa zavrl delo.

Tudi v drugih krajih in kamniškem okraju so v nedeljo delali prostovoljci za naš gozdarski plan. V Domžalah so naložili več vagonov lesa frontovci iz Domžal. Okrog 30 frontovcev pa je v nedeljo zjutraj delal čaka čaka brez dela v Jaršah, ker niso prišli naročeni vagoni.

Ljudski skupščini FLRJ je predložen temeljni zakon o obrti

Zakodajna odbora Ljudske skupščine FLRJ sta v soboto, potem ko je z nekaterimi spremembami odobril predlog temeljnega zakona o kmetijskih zadrugah, začela razpravljati o predlogu temeljnega zakona o obrti. Z zakonskim predlogom je predsednik gospodarskega sveta in zvezne planske komisije tov. Boris Kidrič predložil Ljudski skupščini tudi obrazložitev, iz katere posnemamo naslednje podrobnosti:

Glede na potrebo ohranitve in nadaljnega razvoja obrti kot gospodarske panoge, ki ima navzlic industrijskemu razvoju važno vlogo za dvig življenjskega standarda prebivalstva, določa zakon o petletnem planu pospeševanje obrtne delavnosti in produktivnost dela v obrti z uvedbo sodobne tehnične opreme. Pri izvajanju te politike pa so nastale težkoče, ker se nimamo zakonskih predpisov, ki bi urejali osnovna vprašanja obrti

Predlog zakona temelji na stališču, da je obrt nujno potrebna delavnost tudi v socializmu. Zato je treba postaviti perspektivo razvoja obrti v socializmu. Zakon ni mogel postaviti kot naloge prisilno likvidacijo in nacionalizacijo privatne obrti. Obrtniki so po eni strani delovni ljudje, neposredni proizvajalci, po drugi strani pa, enako kakor zasebni kmetje, drobni proizvajalci blaga. Zato mora biti vključevanje obrtnikov v socialistično gospodarstvo prostovoljno. Prehod privatnih obrtnikov v socialistični sektor je lahko pri nekaterih strokah obrti celo daljši kakor pri kmetih, zlasti tam, kjer ni pogojev za dvig tehnične ravni dotične stroke. Spričo teh razlogov postavlja zakonski načrt na eni strani naloge, ustanoviti državne obrtne delavnice in omogočiti ustvarjanje obrtnih zadrug, na drugi strani pa dopušča nadaljnji obstoj in ustanavljanje privatnih obrtnih delavnic, pri čemer omejuje v teh obratih kapitalistične elemente s prepovedjo uporabe tuje delovne sile nad potrebe dviganja novih obrtnih kadrov. Nadalje sloni zakon na načelu, da država v skladu z nalogami gospodarskega plana nudi pomoč obrtništvu v vseh pogledih, posebno pa, da olajša njegovo socialistično preobrazbo.

Posebno pažno posveča zakon kadrom v obrti kot najvažnejšemu pogoj za ohranitev in pospeševanje obrti. Zato so vse obrtne delavnice praviloma dolžne imeti obrtne učence. Prav tako posveča vso pažno pridobivanju strokovne izobrazbe.

Zakon najprej obravnava državne obrtne delavnice, ki se ustanovljajo po predpisih zakona o državnih gospodarskih podjetjih. Tudi pri drugih državnih ustanovah in podjetjih se lahko ustanovljajo obrtne delavnice za potrebe ustanovitelja, ki lahko posluje tudi z drugimi osebami. Državne obrtne delavnice lahko vodijo samo obrtni mojstri. V poglavju o državnih obrtnih delavnicah je predvidena nova stopnja najvišje strokovne kvalifikacije: državni mojster obrti. To je mojster ki se odlikuje po svojem visokem strokovnem znanju in visoki kakovosti dela ter mu država zaupa vodstvo državnega obrtne obrata. Naslov državnega mojstra obrti dobi mojster na podlagi mnenja posebne strokovne komisije in na podlagi posebne odločbe republiškega ministrstva za komunalne zadeve. Tudi materiali pogoji za državne mojstre obrti (plača, neudeležba na dobičku delavnice, posebne nagrade) bodo močna izpodbuda privatnim mojstrom, da dvigajo kakovost svojega dela, da svoje znanje preneso na mlade kadre in se vključijo v višje socialistične oblike obrti. Privatni mojster, ki skupaj s svojo delavnico preide v državni gospodarski sektor, bo dobil po zakonu posebne ugodnosti. Njegovo delavnico bo odkupila država in ocenjeno vrednost izplačala v obrokih. Posebno zaslužnim mojstrom se lahko namesto izplačila vrednosti delavnice prizna pravica do pokojnine, pri čemer se za osnovo pokojnine računajo leta dela v obrti.

Kot nadaljnja oblika obrtne delavnosti so predvidene obrtne zadruge za proizvodno, predelovalno in uslužnostno delavnost. Razen tega lahko obstojajo obrtne nabavno-prodajne zadruge. Včlanjenje v zadrugo je prostovoljno, člani pa so lahko samo mojstri in pomočniki. Da se izključi izkoriščanje tuje delovne sile, lahko delajo v zadrugi samo zadrudniki, nezadrudniki pa zgolj v administraciji. Za svoje delo v zadrugi dobe člani plačilo v denarju po delovnem učinku in kakovosti dela, s čemer se uveljavlja socialistično načelo diferenciranja v nagajanju, kar je edini pogoj za zdrav razvoj zadruge. Obrtnim zadrugam lahko država da v brezplačno izkoriščanje splošno ljudsko lastnino. Pri vstopu v zadrugo (razen v nabavno-prodajno) vnese zadrudnik svoje orodje, stroje in ostali inventar, ki postane last zadruge. Dohodki zadruge se ne morejo deliti med zadrudnike v obliki udeležbe na dobičku. Del dohodkov izloči zadruga po pravilih za sklade, ki

služijo pospeševanju dela zadruge.

V skladu z vlogo obrti v našem gospodarstvu in z načinom socialistične rekonstrukcije obrti postavlja predlog zakona temeljna načela za vodstvo privatnih obrtnih delavnic. Tako delavnico lahko vodi samo oseba, na katero se glas dovoljenje. Vodenje delavnice s poslovanje je dopustno samo v izjemnih, v zakonu predvidenih primerih. Kot tujo delovno silo lahko obrtnik zaposluje učence in pomočnike, toda v mejah, ki se določijo s posebnimi predpisi.

Naposedlo določa predlog zakona ustanovitev okrajnih obrtnih zbornic in republiških obrtnih zbornic kot strokovnih organizacij za pospeševanje obrti v sodelovanju z državnimi organi.

Prvo zasedanje začasnega oblastnega odbora za ljubljansko oblast

V smislu čl. 6 zakona o volitvah in delu začasnih oblastnih ljudskih odborov in o načinu prenosa pristojnosti na oblastne ljudske odbore in glede na ukaz Prezidija Ljudske skupščine LRS z dne 10. maja 1949 U. št. 135 sklicujemo I. zasedanje začasnega oblastnega ljudskega odbora za ljubljansko oblast dne 26. maja ob 10. dopoldne v Domu sindikatov, Ljubljana, Miklošičeva 22, z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev, 2. volitev predsednika in tajnika zasedanja, 3. volitev verificacijske komisije, 4. poročilo verificacijske komisije, 5. prisega odbornikov, 6. volitev kandidacijske komisije, 7. poročilo sekretariata za organiziranje oblastnega odbora za ljubljansko oblast in diskusija k poročilu, 8. volitev izvršilnega odbora, 9. razrešitev sodnikov in sodnikov okrožnih sodišč, 10. volitev sodnikov in sodnikov okrožnega sodišča, 11. imenovanje predsednika in arbitrov oblastne arbitraže, 12. razno.

Skretariat za organiziranje oblastnega odbora za ljubljansko oblast

Začasni oblastni odbor goriske oblasti se bo sestel 25. maja

Prvo zasedanje začasnega oblastnega ljudskega odbora za gorisko oblast se bo začelo v sredo 25. maja ob 9. dopoldne v Postojni v dvorani janske restavracije.

V znamenju madžarske in albanske informbirojevske diplomacije

Izjava Tanjuga ob netočnih trditvah Madžarske brzojavne agencije o zračnem prometu na progi Budimpešta-Tirana

Dne 5. maja so jugoslovanske oblasti pozvale madžarsko letalo, ki je letelo na progi Budimpešta-Beograd-Tirana, naj pristane v Beogradu, kakor je dogovorjeno v posebnem protokolu med našo in madžarsko vlado in kar velja za vsa letala, ki obratujejo na tej progi. Posadka madžarskega letala se ni odzvala pozivu, ampak se je letalo vrnilo v Budimpešto. Ta dogodek je izkoristila madžarska brzojavna agencija, očitajoč 19. maja našim oblastem, da so ravnala proti mednarodnim predpisom in proti madžarsko-jugoslovanskemu sporazumu o zračnem prometu iz l. 1947.

V zvezi s tem je agencija Tanjug objavila izjavo, v kateri pravi med drugim:

Po sporazumu iz leta 1947. so predvidene naslednje zračne proge: Budimpešta-Beograd in obratno, Budimpešta-Zagreb-Zadar in obratno ter Budimpešta-Beograd-Sofija in obratno. Kasneje je na prošnjo madžarske vlade

Jugoslovanska vlada odobrila tudi progo Budimpešta-Tirana z dodatnim protokolom iz dne 18. aprila 1949, da morajo letala na tej progi pristajati v Beogradu.

Iz vsega tega je torej jasno razvidno, da Jugoslovanski pristojni organi niso prekršili niti sporazuma iz leta 1947., niti dodatnega protokola iz dne 18. aprila 1949. Jugoslovanske oblasti tudi niso prekršile mednarodnih običajev, ako zahtevajo, da morajo imeti albanski državljani, ki potujejo čez Jugoslavijo, tudi v letalskem prometu Jugoslovanske tranzitne vize. Jugoslovanska vlada je bila prisiljena k tem izjemnim ukrepom nasproti Albaniji, da zaščiti svoje državljane v Albaniji. Albanska vlada namreč že več mesecev onemogoča repatriacijo 178 jugoslovanskih državljanov in 2 uslužbenec poslaništva P.L.H.J. v Albaniji. Jugoslovanska vlada je dne 23. aprila 1949 obvestila albansko vlado, da bo pristljena izdati izjemne ukrepe glede tranzita albanskih državljanov

skozi Jugoslavijo, ako ne bo albanska vlada spremenila svojega stališča glede repatriacije jugoslovanskih državljanov iz Albanije, česar pa ni storila.

Značilen za sovražno razpoloženje albanskih oblasti nasproti Jugoslaviji je tudi napad na Titovo štafeto na Skadrskem jezeru.

Naša vlada je 11. maja izročila albanski vladi protestno noto, v kateri je zahtevala izročitev dne 6. maja na Skadrskem jezeru ubitih albanskih vojakov in njegove posadke ter kaznovanje vseh, ki so iz zasede organizirali napad na čoln s Titovo štafeto. Albanska vlada je našo noto vrnila brez odgovora in onemogočila tudi obisk naših ranjenih ubitih vojakov, češ da bo stvar naknadno rešena, da se sbo že videl itd.

Tako daleč je torej že prišla Enverjeva družina. Zanj je dolžna, da niti najosnovnejša načela, na katerih temelje odnosi med dvema deželama.

Kar sme Jupiter...

Po uradnih podatkih, ki jih je objavilo trgovsko ministristvo ZDA, se je trgovska izmenjava med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike leta 1948. povečala naproti letu 1947.

Preteklo leto je Sovjetska zveza izvozila v ZDA tekstilnih tkanin za 5.002.379 dolarjev nasproti 4.317.025 dolarjev leta 1947; živine in živalskih izdelkov za prehrano za 1.609.197 dolarjev nasproti 1.370.351 dolarjev leta 1947; živalskih proizvodov, neuporabnih za prehrano, za 40.909.002 dolarja nasproti 2.860.206 dolarjev leta 1947.; rastlinskih in industrijskih izdelkov za 2.802.740 dolarjev nasproti 2.434.525 v letu 1947.; nekovinskih predmetov za 2.785.418 dolarjev nasproti 1.374.101 leta 1947. ter strojev in vozil za 24.071.359 dolarjev nasproti 19.162.379 dolarjev leta 1947.

Tudi izvoz strateškega materiala iz Sovjetske zveze v ZDA je bil lansko leto večji kakor leta 1947. Tako je dobavila Sovjetska zveza Združenim državam Amerike kromove rude za 14.024.155 dolarjev nasproti 8.956.011 leta 1947., nikla za 28.917 dolarjev nasproti 27.561 leta 1947., manganove rude za 8.242.804 dolarjev nasproti 898.819 dolarjev leta 1947. in paladija za 1.316.435 dolarjev nasproti 1.130.943 dolarjev leta 1947.

Celoten izvoz Sovjetske zveze v Združene države Amerike je znašal l. 1948. približno 101 milijon dolarjev nasproti 42.336.233 dolarjev leta 1947.

V Varšavi je bila te dni podpisana trgovska pogodba Poljske z Nizozemsko in Izraelom. Pogodba med Poljsko in Nizozemsko določa zamenjavo blaga za 20 milijonov dolarjev za obe pogodbeni stranki. Poljska bo dobavljala Nizozemski premož, pšenico, les, tekstilije, steklo in papir. Nizozemska pa Poljski razne surovine, mast, volno, lak, bombaž in druge predmete.

Izrael bo izvažala Poljska pšenico, premož, predelane kmetijske proizvode, tekstilije, kovinske izdelke, kmetijske stroje, kemikalije in druge predmete, uvažala pa bo limone, pomaranče, posebne kemikalije, britvice in tako dalje.

Quod licet Jovi, non licet bovi — kar je dovoljeno meni, ni dovoljeno tebi. Po informbirojevski logiki ima kupčevanje držav ljudske demokracije s kapitalističnimi državami samo namen povečati blagostanje domačih narodov, ako pa sklepa Jugoslavija trgovske pogodbe s kapitalističnimi deželami, pa imenujejo to izdajstvo nad socializmom in prehanje Jugoslavije v tabor imperialistov.

Obisk ameriških strokovnjakov za bombaž na Češko-slovaškem

Praga, 23. maja. (Tanjug) »Centrotex« češko-slovaške družbe za izvoz in uvoz tekstilij je obiskala te dni delegacija ameriških strokovnjakov za bombaž pod vodstvom pomočnika ameriškega ministra za kmetijstvo Whitea. Med delegati sta tudi kmetijski ataše in direktor bombažnega trusta Reed Dunn in predstavnik ameriške družbe za bombaž Robertson.

Belgijski parlament razpuščen

Brusel, 23. maja. (Tass) Objavljen je ukaz o razpuščitvi belgijskega parlamenta. Pokrajinski sveti bodo razpuščeni 26. junija. Parlamentarne volitve in volitve pokrajinskih svetov bodo 26. junija. Volitve so bile razpisane 8 mesecev pred rokom. V novi parlament bo izvoljenih 212 poslancev in 175 senatorjev. V sedanjem parlamentu, ki je bil izvoljen 17. februarja 1946, je bil 167 senatorjev in 202 poslancev.

Opozicija zahteva odstop De Gasperija in Sforze

Rim, 23. maja. (Tanjug) Večina poslancev parlamentarne komisije za zunanje zadeve zahteva, naj odstopita

Začetek zasedanja Sveta zunanjih ministrov v Parizu

Pariz, 23. maja. Danes popoldne se je pričelo zasedanje Sveta ministrov za zunanje zadeve štirih velesil. Kakor je znano, je bil ta sestanek sklican na temelju newyorškega sporazuma, ki je dovedel tudi do ukinitve blokade Berlina.

Ministra za zunanje zadeve ZDA in Velike Britanije Dean Acheson in Ernest Bevin sta prispejala v petek v Pariz in imela več sestankov s francoskim zunanjim ministrom Schumantom. Sovjetsko zvezo bo zastopal na konferen-

ci zunanji minister Andrej J. Višinski. Namen razgovorov zunanjih ministrov treh zahodnih velesil je bil, da bi se pred prihodom sovjetskega zunanjega ministra Višinskega določili skupno stališče zahodnih velesil.

Cepprav si komentariji tiska in uradnih predstavnikov zelo nasprotujejo, vendar pričakujejo zahodne velesile od sedanjega zasedanja Sveta ministrov za zunanje zadeve vsaj znaten napredek na poti k sporazumu, ako že ne popoln sporazum s Sovjetsko zvezo o Nemčiji.

Matere borcev za svobodo Grčije šefom štirih velesil

Atene, 23. maja. Tass prinaša naslednji poziv, ki so ga poslale matere borcev za narodno osvoboditev in demokracijo v Grčiji političnemu komiteju OZN. Svetovnemu kongresu pristaev miru v Parizu, šefom štirih velesil ter vsem demokratom in postenim ljudem na svetu:

»Poslijamo svoj zadnji poziv vsemu civiliziranemu človeštvu, da rešite smrti naše otroke, borce narodnega odpora, borce za demokracijo, ki so jih vrgli v ječe. Obveščamo vas o zločinski politiki, ki jo vodi grška vlada proti zaprtim borcem narodnega odpora. Otok Makronis, ki ga skuša kazati nesramna fašistična propaganda kot civilizirano središče za prevzgojo, je postal mučilnica, kjer občutijo naši aretirani sinovi in politični priporniki vsak dan na svojih hrbtih zloglasno »prevzgojo« in vse čare anglosaške civilizacije, ki so jih prinesli v Grčijo. Z besedami ni mogoče opisati vseh strahot, ki se vsak dan dogajajo v tem novem Dachau-u, kjer sta spremenila surovost in sadizem življenje naših sinov v nepopisno žalost.

golega in namažejo po licih s katro. Nato, nato pa jih pustijo po ves dan pod vročim soncem. Stevilna zverinstva vrste ob sodelovanju sadističnih »travnikov«.

Kadar misli oddelek posebne policije, da spada kak državljani pod izredni zakon, ga pošljejo, preden ga postavijo pred vojaško sodišče, v zločevalnico na Makronis, kjer ga strahotno mučijo in mu skušajo zlomiti voljo. Moralno zlomljenega in kot invalida postavijo tedaj pred vojaško sodišče, kjer ga obtožijo izdaje. Če se noče odpovedati svojemu prepričanju in svojemu ljudstvu, ga obsodijo na smrt in ustrelje.

Monarhistična vlada skuša na vse mogoče načine prikriti streljanje domoljubov, ki ni prenehalo niti en dan. Na zahtevo Američanov so zavrnil 700 prizivov za omlitve kazni onim, ki so bili obsojeni na smrt zaradi borbe proti grškim kvizitvom med Hitlerjevo okupacijo. Sedaj se vojaške oblasti pripravljajo, da bodo te sodbe izvršene.

Ob koncu poziva apelirajo matere priporikov na vse demokratične organizacije, na matere vsega sveta in vse poštene ljudi, naj povzdignejo svoj glas, da bi prenehali streljati demokrate in opustili zverinstva v koncentracijskih taboriščih kakor tudi da bi bila končana državljanska vojna v Grčiji.

Prilpnike mučijo, da bi se odpovedali svojemu političnemu prepričanju. Ponoči vlačijo pripornike iz šotorov, jih mučijo ter mečejo v morje. Ljudi, glede katerih uporabljajo posebno »prepričevanje«, polivajo s petrolejem, nato jih z baklami zažgo in vržejo v vodo, da ne bi popolnoma zgoreli. Druge pripornike sičajo do

Osvobodilna borba na Kitajskem

Sian, glavno mesto pokrajine Šensi in pristanišče Venčou osvobojena

Peking, 21. maja. Agencija Nova Kitajska poroča: Včeraj je bilo osvobodeno glavno mesto pokrajine Šensi Sian, ki ima okrog pol milijona prebivalcev in je največje mesto v severozahodni Kitajski ter važno prometno središče. Sian je ena izmed petih prestolnic stare Kitajske. Na tem področju so ljudske sile osvobodile tudi Sienjang, Hingping in Vukung. Razen tega so osvobodile okolišni mesti Ličuan in Kienhsien, ki ležita zapadno od Siana.

tangovih čet in en polk »Korpusa za vzdrževanje miru«.

Te dni so prešle nadalje na stran narodno-osvobodilne armade Kitajske še štiri Kuomintangove voje ladje, in sicer ena topovska ladja in tri patrolne ladje. V manj kot mesecu dni se je pridružilo narodnoosvobodilni armadi skupaj 52 Kuomintangovih vojnih ladij in večje število obalnih ladij.

V jugovzhodnem delu pokrajine Čekian so enote narodno-osvobodilne vojske osvobodile pristanišče Venčou. Ob tej priložnosti sta se pridružila osvobodilni vojski en polk rednih Kuomin-

Avstralska vlada gradi letališča. Avstralska vlada namerava izdati 13 milijonov avstralskih funtov za razširitev in moderniziranje 134 letališč v severni Avstraliji in na Novi Gvineji. Dela bodo končana v treh letih.

Iz ljudsko-prosvetnega življenja v jeseniškem okraju

V jeseniškem okraju organizacija kulturno-umetniških društev se ni do kraja izvedena. V mnogih krajih imajo ljudsko prosvetne svete, v nekaterih tudi že različna kulturno-prosvetna društva (Begunja, Gorje, Lesce, Kranjska gora, Podkoren, Rateče-Planica, Ribno, Sv. Križ in drugod, ki prehajajo trenutno v samostojno društveno življenje. O notranjem življenju teh kulturno-prosvetnih društev se od časa do časa pojavljajo razne zastarele, razbijaške tendence, ki poskušajo zavirati enotnost dela. V sindikalnih kulturno-umetniških društvih pa je zaradi enotnega vodstva delo usmerjeno bolj pravilno. V kratkem bodo ustanovili vrsto novih sindikalnih kulturno-umetniških društev (Bled, Lesce, Radovljica, Hrušica in Bohinjska Bistrica), v ostalih krajih bodo delovala preosnovana kulturno-umetniška društva.

Posebno močno razgibano in živahno pa je delo igralskih druščin. V vsem okraju je samo rednih igralskih druščin 20. Družine se v svojem delu opirajo deloma na Fronto in druge množne organizacije, nekatere pa tudi na že obstoječa kulturno-prosvetna društva. V tekmovalstvu za kategorizacijo

vao skoraj polovica vašanov, ki so pogosto tudi sami predavali. V tem času je vas tako zažvela, da bodo kmalu ustanovili tudi kulturno-umetniško društvo. Jeseniški tečaj se bodo v svojem delu naslonili na kulturno-umetniška društva in ljudsko prosveto sploh.

Zarjete prosvetnega življenja na Jesenicah je v sind. kulturno-umetniškem društvu »Kovinar«, v katerem deluje dramski odsek, pevski zbor, mladinski pevski zbor, godba na pihala in harmonikarji, v Slov. Javorniku pa v sind. kulturno-umetniškem društvu »Franc Mencgar«, v okviru tega društva delajo še harmonikarji, orkester, tamburši in folklorna skupina. Za kulturni in strokovni dvig jeseniškega delavstva skrbe tudi številna strokovna predavanja in mnogi tovarniški kotički, za glasbeno izobrazbo pa glasbena šola. Obe društvi bosta z gostovanji svojih odsekov močno podprli razne delovne akcije v okraju in v ostalih delih naše države. Obiskali bodo brigade na Pokljuki, vasi, ki grade zadržne domove in se združujejo v skupnem obdelovanju, mladinske brigade na cesti »Bratstva in enotnosti« in še mnogo drugih krajev. Na Jesenicah je dalo že lepo število dobrih del tudi Slovensko ljudsko gledališče, ki ima v svojem sestavu še mešani pevski komorni zbor.

Ljudska univerza, ki ima na Jesenicah redna predavanja je prizredila več

predavanj tudi na Bledu in v Radovljici in ima vse pogoje, da se prenese njeno delo tudi v mnoge druge kraje. Posebno veliko je v jeseniškem okraju zanimanje za našo slovensko knjigo. Na Jesenicah ima knjižnica okoli 850, v Slov. Javorniku pa 350 rednih obiskovalcev. Po vaskih knjižnicah so knjige marsikje že po večkrat prebrane. S tem zanimanjem ljudstva za knjigo nikakor ni v skladu stanje knjižnice na Bledu, kjer prebivalstvo že lep čas zamača na 5000-6000 z veliko poirtvovnostjo zbranih knjig, ki še vedno niso javnosti na razpolago. Te knjige bi koristile tudi delovnemu ljudstvu, ki prihaja sem na svoj oddih. Zato je treba na Bledu vprašanje knjižnice čimprej rešiti.

Izobraževalni tečaji in kulturno-prosvetno delo na Tolminskem

Tudi na Primorskem so se izobraževalni tečaji, ki so dosegli še poseben uspeh v tolminskem okraju, za leto zaključili. Tečaj, 28 po številu, je obiskovalo okoli 600 ljudi. Zanje so biskovali največ gospodarji in žene, a mladina se vse premalo. Med vsemi je bil najuspešnejši tečaj v Idriškem, predvsem zaradi enotnosti, ki jo je vse dosegla v narodno osvobodilni borbi in znova potrdila v času

Tri leta Socialnega fonda OF

Dne 22. maja so potekla tri leta, odkar je izvršni odbor Osvobodilne fronte osnoval »Socialni fond OF«.

V teh treh letih je Socialni fond OF svojo nalogo, ki mu jo je poverilo vodstvo Osvobodilne fronte, vsestransko izpolnjeval: s pomočjo množičnih organizacij zbira med ljudstvom redne mesečne prispevke, organizira ostale denarne in blagovne zbirke ter jih koordinira in nadzoruje, vodi evidenco nad patronati in nadzoruje datjave za patronate. Hkrati opozarja ljudsko oblast na vprašanja in napake, ki se pojavljajo pri socialnem skrbstvu, predlaga ukrepe za rešitev teh vprašanj in za odpravo napak.

prebivalec je v teh letih prispeval za Socialni fond OF 23,84 din ali mesečno 0,72 din.

Vsa ta sredstva se po statutu SFOR razdeljujejo tako, da obdržijo krajevne in okrajne uprave SFOF po 30%, glavna uprava pa 40% vseh prispevkov redne zbirke »A« medtem ko se zbirka »B« razdeljuje po ključu, ki ga uprava določi ob razpisu akcije. Zbirka »C« ostane tisti upravi SFOF, kateri je darovalce daroval, oz. volil svoj izredni prispevek. Datjave za patronate pa se v celoti odvajajo tisti socialno-zaščitni ustanovi, nad katero je prevzel določen kolektiv svoj patronat.

Z osnovanjem Socialnega fonda OF in organiziranjem uprav Socialnega fonda OF po okrajnih in po krajevnih odborih OF se je začelo načrtno zbiranje protovoljnih sredstev za splošno socialno skrbstvo, kar se je po osvoboditvi reševalo neurejeno. Zbirke so bile le kapljica v morje in le trenutna pomoč, ki splošnega socialnega stanja ni prav nič zboljšala. S Socialnim fondom OF so se vsem pripadnikom Osvobodilne fronte odprla široka vrata za udeleževanje na socialnem polju, za aktiven delom na terenu bodisi kot člani uprav, bodisi kot aktivisti množičnih organizacij.

Največji odstotek prebivalstva plačuje v Socialni fond OF v okrajih Celje mesto, Maribor mesto, Trbovlje in Ljubljana mesto, kjer se giblje odstotek med 25%-21%, t. j. vsak 4.—8. prebivalec je redni podpornik SFOF in vsak 2.—7. član Osvobodilne fronte je ob enem redni podpornik socialnega fonda OF. Najslabši so okrajni Crnomelj, Krško in Celje-okolica, ki imajo najnižji odstotek zajetega prebivalstva (0,61%-1,04%) in najmanj frontovcev vključenih v Socialni fond OF. Okraj Ilirska Bistrica se po treh letih do danes ni organizirala niti okrajne niti krajevnih uprav SFOF.

V prvem poslovnem letu je Socialnemu fondu OF uspelo, da je uvedel zbiranje denarnih sredstev za socialne namene na enotne bloke, odpravil nered in samovoljno ter uveljavil načelo, da je Socialni fond množična ustanova vsega slovenskega ljudstva, ki zbira protovoljne prispevke za socialne namene, jih smotno razdeljuje med tiste, ki so socialne pomoči potrebni.

Najvišji prispevek je v Ljubljani ter v okrajih, kjer so industrijski centri. Najnižje prispevke zberejo okrajji Ljubljana-okolica, Trebnje, Krško in Grosuplje.

Ena izmed prvih nalog na področju socialnega skrbstva je se vedno v tem, da pridobimo čim več rednih mesečnih podpornikov socialnega fonda OF, prav posebno po našem podedelju in da vključimo vsakega pridobitnega človeka med redne mesečne podpornike SFOF in tem med pomočnike in reševalce še vedno težkih socialnih prilik, v katerih žive nekateri posamezniki.

Po treh letih ima Socialni fond OF 115.000 rednih mesečnih podpornikov, ali 8,40% vega prebivalstva Slovenije ali 17,65% vseh članov Osvobodilne fronte. Redni podpornik je tako postal vsak 11. prebivalec na ozemlju LRS, oziroma vsak 5. član Osvobodilne fronte. Največ rednih mesečnih podpornikov je v Mariboru, v Ljubljani, v Celju in v Trbovljah, t. j. v industrijskih središčih, kjer je vključenih v SFOF do 25% prebivalstva.

Ob tretji obletnici Socialnega fonda OF moramo ugotoviti tudi razne pomanjkljivosti in ovire, ki zadržujejo razvoj in rast Socialnega fonda. Pri okrajnih in pri krajevnih odborih OF je potrebno tesnejše sodelovanje z upravami SFOF. Kot organizacija, oziroma ustanova sta socialnemu fondu velika pomoč le Antifašistična fronta žena in ministristvo za socialno skrbstvo. Med upravami SFOF in med novo-osnovanimi komisijami za zdravstveno-socialna vprašanja, ki postajajo osrednja organizacijska oblika množičnega sodelovanja pri reševanju vseh zdravstveno-socialnih vprašanj, mora nastati tesno sodelovanje.

Med svojim triletnim delovanjem je Socialni fond OF zbral z zbirko »A« 26.735.980,22 din z izredno denarno in deloma tudi z blagovno akcijo »B« 951.632,41 din; razna priložnostna darila in volila (zbirka »C«) so dala 2.062.667,85 dinarjev; prispevki za patronate pa so dosegli vsoto 3.370.874,29 din, skupno 33.121.874,57 din kar znaša povprečno na mesec milijon dinarjev. Posamezni

člani surovinami. Tovariš Ankerst se nadalje obvezuje, da bo z udarniki, novatorji in racionalizatorji preštudirati uredbi o njihovih ugodnostih.

Okrajna opekarina v Kobardu bo do drugega kongresa ZSS reorganizirala vse delo ter uvedla brigadni sistem. Zapolnila bo 40% žena, moško delovno silo pa poslala v gozd. Plan bodo presegli za 2%, izboljšali kvaliteto za 10%, dvignili zaščito za 20% in disciplino za 8%.

Pred II. kongresom Zveze sindikatov Slovenije

Kolektivni ključavnčarjev iz steklarne Hranstnik se je obvezal, da bo do 26. maja dogradil motorno hladilno peč za ahlajevanje stekla, kar bo mnogo pripomoglo, da se bo steklo manj lomilo.

Tehtilna tovarna Dravograd bo 27. maja, na dan kongresa, izpolnila polletni plan in urenila rdeči kotiček. Člani kolektiva bodo do kongresa odpravili neopravičene izostanke in izboljšali delo po vseh sektorjih sindikalnega dela.

Navodila udeležencem II. kongresa Zveze sindikatov Slovenije

Vsi okrajni in krajevni sveti, delegati in gosti na II. kongresu Zveze sindikatov Slovenije naj upoštevajo naslednje:

1. Delegati oziroma vabljeni gostje naj prinesejo s seboj pooblastilo, oziroma vabilo.
2. Po sporazumu z republikansko štabom za smec gospodarstva pri IOGF za Slovenijo naročamo vsem krajevnim, oziroma okrajnim svetom, naj nemudoma poskrbijo, da bodo vsi delegati, ki so se vključili v gozdarsko akcijo, pravočasno obveščeni o odhodu svoje skupine.
3. To naročilo velja tudi za delegate, ki so bili med tem časom službeno premeščeni. Delegati katerih doslej ni še nihče obvestil, kdaj bodo odpotovali, naj se takoj sami povežejo s svojim pristojnim krajevnim oziroma okrajnim svetom.
4. Za pravočasno nabavo vozovnic, rezerviranje prostorov v vlakih in drugo, kar je v zvezi s potovanjem na kongres, poskrbijo vodje skupin delegatov, ki naj se takoj ob prihodu v Ljubljano zgledajo v kongresni informacijski pisarni, ki bo poslovala v knjižarni »Delavske enotnosti« v palači Grafike na Masarykovi cesti 14.

Tovarna usnja v Ljutomeru bo do II. kongresa ZSS presegla polletni plan za 9%, produktivnost dela pa prav tako povečala za 9%.

Procent odpadkov sa zmanjšali na 0,03%, to pa zaradi tega, ker iz odpadkov izdelujejo v krpalnici otroške oblečke, iz ponovnih odpadkov pa preproge.

Sindikalna podružnica gradbenega podjetja »Zidaru« iz Trbovelj bo do 30. maja organizirala dve betonski brigadi, brigado za ometanje, tesarsko in zidarsko brigado.

Glavni odbor Zveze sindikatov za Slovenijo

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Močno razgibano je bilo v okraju

Močno razgibano je bilo v okraju zadnji čas delovanje igralskih druščin, ki so samo v enem tednu dale v vsem okraju tudi do 10 predstav. V mnogih krajih ovira razvoj dramskih druščin in sploh vse prosvetno delo pomanjkanje prostorov in dobrih iger. Kljub temu imajo po primorskih vaseh igre in prireditve, in to predvsem po solah ter drugih zaslitnih prostorih. Obilica prireditev pa je kriva, da pogosto trpi njihova višina. Dogaja se tudi, da nekateri igralske družine izrabljajo svoje nastope pogosto le za zabavo, lahek zasutež in igrajo take igre, ki vsebinsko in idejno ne ustrezajo velikim revolucionarnim dejanjem za preobrazbo naše vasi.

Izgubljene milijarde

Lani smo navzlic težavam, ki smo jih imeli zaradi ekonomskega pritiska državne Informativne, v celoti izvršili proizvodni plan, letos pa sproti izpolnjujemo povijanje planske naloge tudi v tistih panogah, kjer smo lani deloma zaostajali. Ta naš uspeh pa bi bil še mnogo večji, če ne bi v številnih podjetjih dnevno izgubljali veliko število delovnih ur zaradi nedisciplin in neupravičenih izostankov. V nekaterih podjetjih delavci neupravičeno izostajajo z dela tudi po več dni. Marsikdo med njimi meni, saj to se ne bo mnogo poznalo; tako misli drugi, tretji delavec, naposled pa odstotek neupravičenih izostankov tolikšen, da bi z njegovo odpravo, kakor tudi z zmanjšanjem upravičenih izostankov, ki so ponekod zelo visoki, lahko krili precejšen del potrebe po novi delovni sili za povečanje proizvodnje.

V zveznih premogovnikih so lani zaradi neupravičenih izostankov izgubili 607.700 delovnih dni; s tem smo v proizvodnji izgubili 390.000 ton premoga ali 720 vagonov po 50 vagonov premoga. Tekstilna podjetja so izgubila lani na enak način 105.600 delovnih dni. Kaj to pomeni, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da izdelava tkalcev v 8 urah 96 m platna. Podobno je tudi v drugih strokah. Z izostanki delovnih dni in izostalo proizvodnjo izgubljamo hkrati v enakem obsegu možnost zboljšanja preskrbe delovnih ljudi, kajti vsak izgubljeni dan pomeni manj tekstilnega blaga, obutve, drv, premoga itd. Koliko stanovanjskih hiš bi lahko več zgradili, če ne bi gradbeni delavci in delavci v gradbeni industriji neupravičeno izostajali z dela. Naši kovinarji so lani dosegli posebno lepe uspehe, toda tudi oni so neupravičeno izgubili 143.500 delovnih dni. To so izgubili stroji, kilometri nezgrajenih železniških prog, tone izgubljenih izdelkov kovinske industrije. Odstotek neupravičenih izostankov je posebno znan v gozdarstvu, kjer ob visokem proizvodnem planu tako zelo občutimo pomanjkanje delovne sile.

V Sloveniji izgubimo povprečno 1,4 odstotka delovnih dni zaradi neupravičenih izostankov. Največji so ti izostanki v tekstilni industriji, kjer znašajo 2,1% in kjer so tudi upravičeni izostanki pravi visoki, saj dosegajo 12,6 odstotkov. Najmanjši pa so izostanki v usnjarski industriji; tu znašajo neupravičeni izostanki le 0,4%, upravičeni pa 0,3%. Izostanke v tekstilni industriji hudo občutimo, ker je v tej stroki precejšnje pomanjkanje delovne sile in so podjetja v borbi za plan primorana organizirati vsakočne brigade. Tudi kovinska industrija v Sloveniji beleži znatne neupravičene izostanke.

V aprilu so se neupravičeni izostanki še povečali, kar je pripisati pomladanskemu delu na polju in praznikom. Delovna disciplina je zlasti slaba v mariborskih tekstilnih in kovinskih podjetjih. Prav v tekstilni industriji pa imamo tudi dober primer, namreč primer Tovarne volnenih izdelkov v Majšperku, kjer praktično skoraj nimajo neupravičenih izostankov.

V borbi za zboljšanje delovne discipline je potrebno tesno sodelovanje uprav podjetij in sindikalnih podružnic. Močan faktor za krepitev delovne dis-

cipline so lahko tudi delovne pogodbe, ki jih podjetja vse premalo sklepajo z novimi delavci, če prihajajo z dežele. V takih pogodbah določijo podjetje sporazumno z delavcem brezplačen dopust, ko delavec lahko opravi nujna poljska dela na svojem domu.

Za udržitve delovne discipline je važen tudi novi način delitve živilskih in oblačilnih nakaznic v podjetjih, ki zagotavlja vsakemu delavcu in njegovi družini pravočasno in pravilno preskrbo z živilskimi potrebščinami. Hkrati onemogoča novi sistem, da bi posamezniki izkoriščali ugodnosti glede preskrbe, delo pa bi sabotirali in naposled samovoljno zapustili. Novi pravilnik o potrošniških nakaznicah določa, da se na primer oblačilne nakaznice izdajo šele po treh mesecih nepretrganega delovnega razmerja. Nadalje določa, da mora delavec, ki samovoljno raztrga delovno razmerje ali zapusti delo pred potekom odpovednega roka, oddati podjetju živilske in oblačilne nakaznice, svoje in svojih rodbinskih članov; če pa tega ne stori, mora podjetje obvestiti ljudski odbor, ki je za nakaznice izdal. Ob ponovni zaposlitvi tudi tak delavec zase in za svojo družino živilske nakaznice šele, ko je v novem delovnem razmerju ostal 15 dni. Nove oblačilne nakaznice pa dobi šele po 3 mesecih nove zaposlitve.

Kakor poročamo na drugem mestu je zvezni minister za trgovino in preskrbo izdal še dopolnitev tega pravilni-

Kdor neupravičeno izostane z dela, izgubi pravico do zagotovljene preskrbe

Zvezni minister za trgovino in preskrbo je izdal dopolnitev pravilnika o potrošniških nakaznicah z dne 29. marca t. l. Temu pravilniku se doda nov člen 20.a, ki pravi, da izgubi delavec ali uslužbenec, ki iz neupravičenih razlogov izostane z dela, za čas neupravičenega izostanka pravico do posameznih vrst in količin predmetov zvezne zagotovljene preskrbe (živil, tekstilnega blaga in obutve) kakor tudi pravico do prehrane v delavsko-uslužbeniški restavraciji, oz. menzi. Hkrati izgubijo za isti čas pravico do zagotovljene preskrbe tudi rodbinski člani delavca in uslužbenca, ki je neupravičeno izostal z dela.

Hkrati s pravilnikom je zvezni trgovinski minister izdal navodila o tem, v kakšnem obsegu izgubi delavec ali uslužbenec, ki izostane z dela, pravico do zagotovljene preskrbe. Delavcu ali uslužbencu, ki je v enem mesecu neupravičeno izostal z dela (s presledki ali brez presledka) 1 do 3 dni, ter njegovim rodbinskim članom se naslednji mesec ob izdaji živilskih nakaznic odrežejo odrezki za kruh za vse dni izostanka, odrezek za kavo in ena petina vrednosti odrezkov za meso in masčobo. Če izostane 3 do 5 dni se odrežejo odrezki za kruh za vse dni izostanka, odrezek za kavo ter ena četrtina vrednosti odrezkov za meso, masčobe in sladkor. Če izostane 5 do 7 dni, se odrežejo odrezki za kruh za vse dni izostanka, odrezek za kavo in ena tretjina vrednosti od-

režkov za meso, masčobe in sladkor. Če v mesecu izostane nepretrgano več kakor tri dni ali v presledkih več kakor 7 dni se z njim ravna kakor da bi samovoljno zapustil delo, prihodni mesec se mu z živilskih nakaznic odreže razen odrezka za kavo polovica odrezkov za vsa druga živila. Posamezni predpisi veljajo za gozdne delavce glede odvzema odrezkov za slanino.

Razen odrezkov z živilskih nakaznic se ob izdaji oblačilnih nakaznic za naslednje tromešecje odrežejo delavcu ali uslužbencu, ki je neupravičeno izostal, in njegovim rodbinskim članom naslednje število nabavnih točk: ena petina točk, če je v treh mesecih neupravičeno izostal z dela 3 do 6 dni; ena četrtina točk, če je izostal 6 do 10 dni; ena tretjina točk, če je izostal 10 do 15 dni; polovica točk, če je izostal 15 do 20 dni; če pa je izostal več kakor 20 dni, se ravna z njim kakor da bi prvič stopil v delovno razmerje. Se pravi, da dobi oblačilne nakaznice šele po treh mesecih delovnega razmerja, računajoč od zadnjega dne neupravičenega izostanka.

Podjetja, uradi in ustanove morajo, ko zahtevajo živilske nakaznice za naslednji mesec oziroma oblačilne nakaznice za naslednje tromešecje v zahtevnici navesti, koliko dni je delavec ali uslužbenec neupravičeno izostal, s pripombo, ali je bil izostanek v presledkih ali nepretrgan.

Podjetja, uradi in ustanove morajo, ko zahtevajo živilske nakaznice za naslednji mesec oziroma oblačilne nakaznice za naslednje tromešecje v zahtevnici navesti, koliko dni je delavec ali uslužbenec neupravičeno izostal, s pripombo, ali je bil izostanek v presledkih ali nepretrgan.

Podjetja, uradi in ustanove morajo, ko zahtevajo živilske nakaznice za naslednji mesec oziroma oblačilne nakaznice za naslednje tromešecje v zahtevnici navesti, koliko dni je delavec ali uslužbenec neupravičeno izostal, s pripombo, ali je bil izostanek v presledkih ali nepretrgan.

V borbi za večjo proizvodnjo nafte

Globoko pod zemljo ležijo zakladi vzhodnega Prekmurja, Rodovitna črnica na površju le tu izgubila zaradi njih svoj pomen. Kaj je tona pšenice, ki uspeva tudi drugod, proti enemu vrelicu nafke? Nič. Zato se njive in travniki umikajo nafti. Zato se ji bo umaknilo tudi nekaj hiš. Dolnja Lendava, kjer je sedež podjetja »Izvor nafke« je postala središče borbe za proizvodnjo nafte. Marsikaj se je tu spremenilo, odkar smo začeli izvajati petletni plan. To je nova Lendava, v bližnji prihodnosti industrijsko mesto, to je Lendava vrelcev nafte. To mesto z rudarji, ki so bili pred letom, pred dnevi morda še kmetje, vinogradi, služkinje, sezonski delavci, ima veliko nalog: z rastočo proizvodnjo graditi našo gospodarsko neodvisnost.

Nafta je kri tehnike. In mi imamo nafto. Zato je Lendava mesto prihodnosti. Pojna je ljudi. Prepočasni gradijo zidarij nove hiše. Delavsko naselje, eno najlepših v Sloveniji, naravnost vplije po tem, da ga dokončajo. »Toliko časa že gradijo, da je človeku hudo, ko pogleda nove hiše, že pokrite, celo pobeljene, ki pa še niso sposobne za vstevitev, hiše brez oken in vrat, ti potoji delavce. Nad 30 družinskih stanovanj bodo pridobili, ko bodo dograjene, nekaj pa je že zasadenih. Ker mursko-soboško okrajno gradbeno podjetje ni prav razumelo nujnost hitre dograditve naselja, nadaljuje zdaj to delo »Gradise. Delavcem podjetja za pridobitve nafte se mudi. Vsi dan jih je več, v Lendavi in okolici so zasedli vse hiše, kolikor že niso bile prenapoljene prej. Celotno sindikalno dvorano so morali spremeniti v začasno spalnico. Stanovanjsko vprašanje lahko reši samo zgraditev novih hiš, že začetih in tistih ki so v načrtu. Dotok delavcev k »Izvorom nafke« je reden. Prave fluktuacije skoraj ni, čeprav so velike težave zaradi stanovanj. Podjetje skrbi za dobro prehrano svojih delavcev, za pravilno nagrajevanje in jih zna obdržati.

Madžarski radio nas kleveta. Uspeh tega klevetanja pa je, da se madžarska manjšina še bolj oklepa naše ljudske oblasti. Z odstranjenjem so približali ljudje, družine z majhnimi otroci. »Dajte nam delo in kruh. Pri vas je življenje lepše.« Naši delavci raznih narodnosti: slovenske, hrvatske, madžarske, so jim prislutili in delo jim gre še bolj izpod rok. »Ne bodo nas prelistili. Delavec delavcu ne laže. Zato madžarski begunci ne lažejo tudi nam. Z delovnimi zmagami bomo kaznovali obrekovalce za vse njihove laži.«

Čim več bodo opravili vrtalci, tem več bo nafte

Preden se začne pridobivanje nafte je treba napraviti vrtno globoko v zemljo. Vrtalci so ljudje, ki se morajo pri podjetju največ učiti in ki se tudi najbolj poirtvovalno borijo za povečanje proizvodnje. Pozimi in poletni, podnevi in ponoči izpostavljeni vremenskim težavam pri stalnem delu na prostem, se borijo za izpolnitev svojih nalog. Ko postavijo visoke vrtnale stolpe in montirajo stroje, se začne vrtanje. Upira se jim včasih kamen globoko pod zemljo, trdi zemeljski skladi odbijajo vrtnale naprave, toda vrtalci zmagojejo zemeljske globine, zanje ni zaprek, ki bi jih ustavile na polovici poti. Največje veselje pri delu doživljajo, ko dosežejo nafto. To jim je najlepše plačilo za trud.

Ko je tu gospodaril okupator, so vrtali eno vrtno najmanj 6 mesecev, tudi po eno leto so se mudili na njej, in to ob izobilju najboljših tehničnih naprav. Naši vrtalci pa porabijo za vrtanje povprečno po 2 meseca, celo v 50 dneh so že napravili vrtno, čeprav vrtajo z napravami, ki so sestavljene iz naprav raznih inozemskih podjetij in deloma s sredstvi izdelanimi doma.

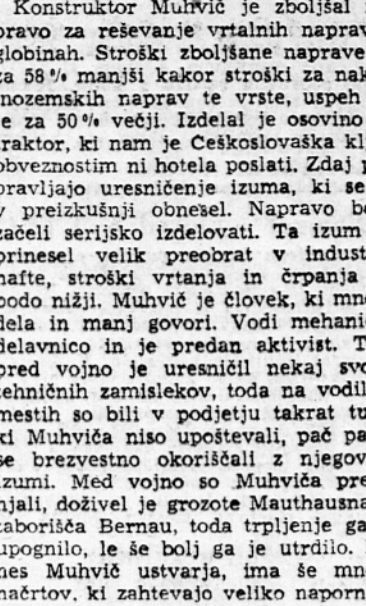
V prvomajskem tekmovanju je odnesla prehodno zastavico in prvo denarno nagrado I. mladinska brigada, ki je tudi prva brigada v podjetju. Ta brigada je bila začetek brigadnega sistema dela v podjetju. Po njenem zgledu in izkušnjah so nato ustanovili vse druge brigade, ki so že zajele vse vrste dela. Z uvedbo brigadnega sistema so dosegli realne norme, zmanjšanje izostankov od dela in boljšo disciplino.

Za izpolnitev plana s 103% in mnoge druge uspehe podjetja je dobila mladinska brigada za 1. maj tudi prvo denarno nagrado. Vodja izmene Franc Gyraček je dobil za nagrado obleko. Brigada se ponaša z 12 udarniki in povprečno za 20% presega delovno normo. Za II. kongres Enotnih sindikatov je napovedala tekmovanje vsem drugim brigadam. Franc Gyraček, Tomo Zivko, Andrej Milček, Vendel Požaj, Josip Jambrovič in Anton Tkalec so najboljši delavci te brigade, ki jamčijo, da se I. mladinska tudi v tem tekmovanju ne bo osramotila.

Nagrajena in pohvaljena je bila za 1. maj tudi vrtna brigada št. 77, ki je dosegla 101% plana. Brigadir in najboljši delavec brigade Pavle Panjč je prav tako prejel obleko za nagrado. Vrtalni mojster Salko Hukič, ki je ustanovil in vodil mladinsko brigado, vodi zdaj tudi druge brigade. Hukič ne omalovažuje organizacije dela. »Uspehi so odvisni tudi od priprav. Vsaš ved dvakrat imamo poleg drugih sestankov tudi tehnični sestanke, na katerem voditelji izmen spoznavajo plan in prevzemajo odgovornost za izvedbo nalog. V medsebojnem tekmovanju brigad upoštevamo tudi organizacijo dela. Izmena, ki ne izpolnjuje pogojev za dobro delo, ne izpolnjuje nalog in zato tudi ne more zaslužiti pohvale. Vsa naša proizvodnja je odvisna od vrtanja. Cim več bomo opravili vrtalci, tem več bo nafte. In tega se zavedamo.«

Pet odlikovancev reda dela

Pretekli četrtek so imeli v sindikalnih prostorih skromno slovesnost, podelitev odlikovanj. Konstruktor Vlado Muhvič in inž. Egon Petrič sta prejela red dela III. stopnje. Nadzornik parnih kotlov Bela Gal, direktor proizvodnje Ivan Hrvat in vrtalni mojster Salko Hukič pa so dobili medalje dela.

dela in bodo velikega pomena v bitki za petietko, za gospodarsko osamosvojitve.

Inž. Egon Petrič je bil odlikovan za uspešno organizacijo dela. Kot glavni inženir podjetja je pokazal izredno in najdljivost pri reševanju tehničnih težav. Bela Gal, prileten delavec madžarske narodnosti, je dokazal povezanost vsega ljudstva Jugoslavije v borbi za plan. Izumil je način za čiščenje starega, neuporabnega olja, ki ga predelanega lahko špe uporabljajo. Ivan Horvat, sedaj direktor, je dobil medaljo dela za uspešno vodstvo rudarske šole. Salko Hukič je prvi vrtalni mojster, ki ima za povečanje proizvodnje velike zasluge.

Težave sindikalnega in kulturno-prosvetnega dela

Ko bo imelo podjetje dovolj stanovanj, bo mogoče zadovoljivo rešiti vprašanje sindikalnega in kulturnega dela. Kljub prizadevanju ne more sindikalna podružnica doseči množičnega sindikalnega dela in pravega poleta. Pododbori delajo. Razen komisije za tarife in tekmovanje so vse komisije na mestu. Partijska organizacija med delavci je močna. Toda prave sindikalne delavnosti vendar ni. Sindikalni študij šele uvajajo.

Delavci stanujejo celo po 30 km daleč od delovnega mesta. Več kilometrov pešačijo nekateri do zbirališč, odkoder jih avtomobil podjetja vozijo na delo. Vsaš dan se jim po delu mudijo domov, posebno tistim, ki imajo zemljo. Sindikalni študij po delu je bil brez uspehov, ljudje so bili nestrpnj. Zato bo vodstvo sindikalne podružnice poskusilo s študijem in kulturnim delom med svojimi delavci v vaseh, kjer stanujejo. Če ne bo dovolj uspeha, bodo iskali novo obliko. Sindikalna podružnica dela, pa se zaveda tudi pomanjkljivosti in jih hoče odstraniti. Zato ne čaka na dograditev nujno potrebne sindikalnega doma in delavskih stanovanj. Naslanjajoč se na partijsko organizacijo in OF vzgaja svoje člane klubov vsem težavam v nove ljudi.

Člani sindikalne podružnice so pomagali kmetički obdelovalni zadrugi v Pincah pri prevozu opeke, kopanju temeljev za družne hleve, člani pododborov v mehanični delavnici pa zadržnikom popravljajo orodje. Pri gradnji industrijskega tira, polaganju plinovoda in planiranju površin za nove vrtnice ter drugod so opravili delavci letos nad 8000 prostovoljnih delovnih ur.

Delovno disciplino kršijo delavci največ s predčasnim odhajanjem z dela, in to zato, da bi na avtomobilih zasedli boljša mesta. Ko bodo lahko stanovali v novem naselju, tega gotovo ne bo več. Izostanki gredo deloma tudi na račun polproletarcev, ki obdelujejo svojo zemljo. Pri njih se pozna pomanjkanje političnega in sindikalnega študija.

Ker podjetje še vedno nima dečjih jasil, zapuščajo žene službo, ker nimajo nikogar, ki bi jim med delovnim časom skrbel za najmanjše. Večje predšolske otroke matere lahko pošiljajo v lendavski dom igre in dela, z dojenčki in z malčki do treh let pa le ne vedo kam. Podjetje se sklicuje na pomanjkanje prostorov, bo pa letos zgradilo poslopje tudi za to. Vendar bi zasili izhod, ki so ga sprejeli po prizadevanju referenta za preskrbovanje. Sakača, lahko osvojili že prej. Podjetje je pred kratkim prevzelo mestni dom igre in dela s pripadajočim stranskim poslopjem ter bo še ta mesec tu namestilo otroške jasil. Zaradi navedenih težav se tudi kulturno in prosvetno delo ne razvija

vzporodno z naraščanjem števila delavcev in proizvodnje. V lendavskem sindikalnem kulturno umetniškem društvu »Miško Kranjčec« sodelujejo in številčno prevladujejo člani tega sindikata, toda to so po večini nameščenci. Med delavci slovenske in hrvatske narodnosti je kulturno mrtvilo. Sodelujejo samo pri petju in v instrumentalnem orkestru, in še to ne množično. Oživilo pa je v zadnjih mesecih kulturno delo med delavci Madžari. Uspeh, ki so ga doživeli s skrbno pripravljeno uprizoritvijo drame, jim je dal mnogo volje za nadaljnje delo in kulturno izživljanje v svojem jeziku.

Najboljši delavci in mladinci bodo postali novi strokovnjaki

Vsak dan sprejema podjetje nove delavce. Prihajajo na povabilo že zaposlenih in na povabilo personalnega odseka, ki išče planirano delovno silo po vaseh. Eden izmed najbolj iznajdljivih uslužbencev tega odseka, pravi »Grem med ljudi. Z vsakomur, ki je pripravljen stopiti v našo proizvodnjo, se pogovorim, kaj bo delal in kako bo plačan. Ogljubim samo to, kar lahko damo. Uspeh navadno ne izostane. Novi delavci stalno prihajajo. Kot dobra delovna sila se vsak dan bolj uveljavljajo tudi ženske. Med prvomajskimi nagradenci je bilo že več žensk. Pri zemeljskih delih zaposlena Helena Trutkovič presega delovno normo kar za 27%. Personalni odsek je blizu temu, da odnese prehodno zastavo nameščencev. Komu drugemu je zlahka ne bo prepustil. Personalci dobro izpolnjujejo svoj plan.

Iz tretjega letnika delavskega tehnikuma bo prišla prihodnje leto prva skupina tehnikov, ki bo na terenu, kjer bo je mogoče, zamenjala inženirje ter jih tako zabrajenila za delo drugod. Mladi strokovnjaki, ki se z žilavo vztrajnostjo pripravljajo za diplomske izpite, so deloma prišli v tehnikum kot najboljši dijaki rudarske šole podjetja, po večini pa so to najboljši in nadarjeni delavci z večletno prakso v proizvodnji nafte. V tehnikumu se bodo izpopolnili tudi v teoriji. V tehnikumu je še poseben pripravljalni razred, kjer se kandidati pripravljajo za težjo učno snov rednega pouka. Fantje iz pripravljalnega razreda so kvalificirani in polkvalificirani delavci, ki imajo mnogo dobre volje in morajo še obvladati gradivo splošne izobrazbe. Iz vseh predelov države zbrani delavci so se v tehnikumu zblížali in tesno povezali med seboj. Predavajo jim strokovnjaki iz podjetja. Dijaki tehnikuma Zvonko Knapič, Zaljko Milnar in Ante Vrančič kažejo najboljše uspehe na grafikonu.

V obnovljenem lendavskem gradu ima podjetje svojo rudarsko šolo. Nikoli prej ni bilo na grajskem hribu toliko življenja in toliko velikih načrtov mladih ljudi. Tudi dijaki rudarske šole so iz vseh predelov države. Mladinska in partijska organizacija usmerjata življenje mladih ljudi v šoli in v internatu. Nekateri dijaki so bivši partizani. Po učenem uspehu je ta šola med najboljšimi industrijskimi šolami. V prvem polletju so imeli 92% dobrih. Zavezali so se, da bodo do konca šolskega leta še zboljšali učni uspeh. Uvedli so tekmovanje po očetih in razredih, v disciplini, učenju in prostovoljnem delu. Sodelujejo pri gradnji zadrughnih domov v lendavski okolici in pri gradnji industrijskega tira. Za uspehe v predvojski vzgoji so dobili prehodno zastavo. Ob koncu šolskega leta bo dala rudarska šola prve vrtnale mojstre.

V lendavski osnovni šoli je našla časno svoje prostore tudi šola za učence v gospodarstvu. Med učenci iz raznih podjetij prevladujejo učenci podjetja za nafto. Tudi ti bodo v prihodnosti strokovni kader podjetja. Za najmanj 50% so izboljšali svoje učenje in nekaj najboljših je že prešlo iz šole za učence v delavski tehnikum. Hajduk, Posedel, Lutar in Prša so mali mojstri, ki so že zdaj kos nekaterim resnim nalogam proizvodnje. Razen rednih šol so pri podjetju večmesečni tečaji. Lendavsko podjetje za nafto vzgaja kadre tudi za druga podjetja te vrste v državi. Delovni kolektiv se je zavezal, da se bo letos usposobil samo v tečajih 400 ljudi, delavcev in uslužbencev.

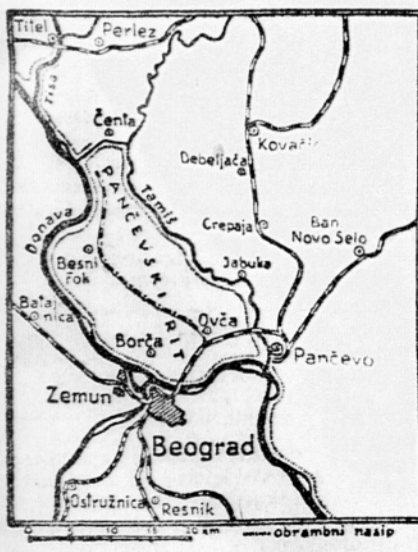
Ob koncu petletke bomo z lastno proizvodnjo krili vse potrebe nafte, pravi naš petletni plan. Takrat bo okolica Dolnje Lendave industrijsko mesto. Delavci podjetja za pridobivanje nafte bodo že visoko dvignili proizvodnjo. Še mnogo delavcev se bo v prihodnjih letih vključilo v proizvodnjo. Možje in žene, ki danes v borbi za proizvodnjo premagujejo vse težave in se ne strašijo nobenih ovir, pripravljajo široko in ravno pot delovni množici, ki bo tu v prihodnosti ustvarjala lepše življenje. M. S.

Med kovinarji, ki so v tovarni avtomobilov končali tečaj za poslovojde, je tudi žena

11. t. m. so v tovarni avtomobilov v Tezmem zaključili devet mesečni tečaj za poslovojde višje kvalifikacije kovinarske stroke. To je letos že četrti strokovni tečaj v tej tovarni. Za usposobljenost novih kadrov pa bo letos še devet strokovnih tečajev. Tečaj so obiskovali kvalificirani delavci s triletno prakso v kovinarski stroki. Med tečajnike se je uvrstila tudi bivša šivilja Marija Mahor, sedaj zaposlena v strgarskem oddelku. Mahorjeva je prišla v tovarno šele leta 1947 vendar so ji po uspehih, ki jih je dosegla že v drugih tečajih in pri delu, dovolili obiskovati tečaj. Končala ga je z dobrim uspehom. Sedaj je Mahorjeva poslovojda višje kvalifikacije kovinarske stroke in med prvimi ženami-kovinarji, ki na svojih odgovornih delovnih mestih dokazujejo, kaj zmora in lahko doseže žena pri nas.

Za investicije na državnem posestvu Pančevski rit bodo letos potrošili 819 milijonov

Na nekdanjem poplavnem ozemlju ob Donavi severno od Beograda, tako imenovanem Pančevskem ritu, so že lani začeli obsežna investicijska dela za ureditev velikanskega državnega posestva, ki bo lahko preskrbovalo Beograd z vsemi potrebnimi poljskimi pridelki in živilno-rejskimi proizvodi. Da se omogoči prevoz velikih količin pridelkov s Pančevskega rita, so že mladinske in trontne delovne brigade ugradile 30 km dolgo normalnotrino železniško progo vzdolž celotnega ozemlja Pančevskega rita, kar omogoča letos nadaljevanje začetih del še v mnogo večjem obsegu, saj je z zgraditvijo železniške proge sedaj zagotovljen prevoz potrebnih velikih količin gradbenega materiala.

Po investicijskem planu mesta Beograda bodo za kapitalno graditve na kmetijskem posestvu Pančevski rit samo letos potrošili 819 milijonov din. V okviru tega plana bodo zgradili okrog 800 objektov. Do začetka maja so 300 objektov že začeli graditi. Vse te zgradbe so velikega pomena za izpolnitev plana tega kmet. posestva, ki mora že letos kriti 27% potreb Beograda v temeljnih živilih, prihodnje leto pa še mnogo več. Na obsežnem področju Pančevskega rita gradijo hleve za govejo živino in konje, pitališča za svinje, vzrejališča za prašičke, perutninarske farme, vrtove pod steklom, skladišča za žito, silose, skladišča za vrtnine, mlekarne, zgradbe za razne delavnice, garaže za traktorje in stroje, klavnice, kakor tudi potrebne stanovanjske hiše za stalne in sezonske delavce, s kopalnicami in menzami, upravne zgradbe in domove kulture. Začeli so graditi predvsem prioritete ob-

Ponesrečencem v Beogradu daje država vso pomoč

Zvezna vlada je na predlog maršala Tita določila iz svojega rezervnega fonda izvršnemu odboru mestnega ljudskega odbora v Beogradu 30 milijonov dinarjev v denarju in materialu kot pomoč ponesrečencem in oškodovancem zaradi poplave v Beogradu. Za tekstilno blago, obutve, posteljino in druge potrebščine bodo dobili prizadeti poleg redne preskrbe še 400 točk na gospodinjstvo, ki jih bo razdelil Izvršni odbor mestnega ljudskega odbora v Beogradu po denarski škodi, ki so jo utrpela posamezna gospodinjstva.

Za popravila poškodovanih poslopij je dodeljeno gradiva v vrednosti 10 milijonov din. Ta material bo izvršni odbor mestnega ljudskega odbora v Beogradu razdelil deloma neposredno oškodovanim gospodarstvom, deloma pa bo opravil sam popravila po svojih gradbenih podjetjih.

Istočasno je sklenila zvezna vlada na predlog maršala Tita dati gradivo za razna popravila tudi poškodovanim industrijskim podjetjem republiškega in lokalnega pomena, poleg že določenih kvot v osnovnih planih.

Otroci, ki so bili ob poplavi prizadeti, bodo poslani v počitniške domove

Tudi poverjenstvo za ljudsko zdravje in socialno skrbstvo Izvršnega odbora mestnega ljudskega odbora v Beogradu je poskrbelo za prizadete poplavljenca z časno namestitvijo otrok in njihovih staršev po dejih domovih in socialnih ustanovah. V domu na Avalski cesti je okrog 70 otrok. Ti so dobili od Centralnega odbora jugoslovanskega Rdečega kri-

Posebne frontne brigade v Bosni in Hercegovini

Tudi v republiki Bosni in Hercegovini so posebne frontne brigade prisločile na pomoč gozdarskemu planu. Poleg teh pa delajo posebne frontne brigade tudi v tovarnah, gradbenih podjetjih in na raznih gradiščih. Iz livanjskega okraja je odšlo 11 frontnih brigad s 1200 frontovci. V tem okraju so vsi frontovci prejeli obveznost, da se bodo vključili v frontne ali mladinske delovne brigade in s tem pomagali pri graditvi socializma. Iz dobrojskega okraja je v prvi polovici maja odšlo pet posebnih frontnih brigad s 900 frontovci na delo v železarno v Zenici in v gradbeno podjetje. Frontna brigada s 100 frontovci, ki so jo sestavili ta teden, pa je šla na delo v mestno gradbeno podjetje v Tuzlo. Ta brigada bo v Livnici pomagala dograditi stavbi mestnega in okrajnega ljudskega odbora. Iz okraja Gradacač je odšlo 200 frontovcev na delo v rudnik Banoviči. Poleg tega sta že v začetku maja odšli dve frontni brigadi na delo v industrijsko lesno podjetje v Zivin'ze.

Državno nogometno prvenstvo

Budučnost je premagala Partizana

Preteklo nedelje so bila na sporedu tri srečanja iz I. in eno iz II. zvezne lige. Srednje zanimanja je bilo nedvomno za tekmo za Zagreb, kjer sta se pomerila Dinamo in Hajduk. Po enakovredni in tehnično dovršeni igri se je srečanje končalo neodločeno, zaradi česar se bo moral Hajduk zadovoljiti s tretjim mestom na lestvici. Veliko presenečenje je pripravila Budućnost iz Titograda, ki je z lepo in pošteno igravo učinkovito premagala novega državnega prvaka Partizana. Odločilnega pomena pa je bila tekma med Lokomotivo in Metalcom iz Beograda, ki je bila odigrana že v soboto. Tesna, vendar za slednjega zmago Lokomotive je zagrebški bolničarji omogočila obstoj v I. ligi. V Zagrebu je bila odigrana zadnja tekma I. zvezne lige med subotičkim Spartakom in domačim Metalcom. Tudi to srečanje, v katerem sta zagrebčani veljali za favorita, je bilo pomembno. S presenetljivo zmago nad Metalcom se je Spartak zaradi boljše razlike v golih vrnil na tretje mesto na lestvici. Rezultati medtekmiških tekem so naslednji:

I. LIGA
Hajduk : Dinamo 1:1 (1:0)
Budučnost : Partizan 2:0 (2:0)
Lokomotiva : Metalac 1:0 (1:0)

II. LIGA
Spartak : Metalac 3:1 (3:1)

Prvenstvo Slovenije

V slovenskem nogometnem prvenstvu sta bili v nedeljo samo dve tekmi. Nafta

iz Domžle Lendave je na svojem igrišču premagala krajskega Udrnika z dvoštevničnim rezultatom, s čimer si je izboljšala popravila razliko v golih. Tekma med Rudarjem in domačim Zeleničarjem je se končala z zasluženjo zmago Trbovelčanov. Rezultata tekem sta naslednja:

Nafta : Udrnik 1:0 (0:0)
Rudar : Zeleničar (M) 3:2 (0:1)

Milicioner : (M) 5:1 (2:1)

Na stadionu Odreda je bilo v nedeljo prijeteljsko nogometno srečanje med Odredom in republikanskim prvokom Hrvatske Milicionerjem iz Zagreba. Odred, ki je nastopil v nekoliko oslabilni postavi, je s slabšo in neenakovito igravo ponovno razočaral ljubitelje nogometa. V moštvo je zadovoljila edino krilniska vrsta in Kranjčan napadi. Gostje so bili tehnično boljši in pred vrati nasprotnika odločnejši. Edini gol za Odred je dal Pelcon v prvem polčasu iz kazenskega strela. Tekmo je pred približno 1500 gledalci odigrali v Ljubljani.

Ostali rezultati

Milnik (Celje) : Milnik (Ptuj) 4:2 (2:0)
OK LMS (Lj.) : Oblastni komitet LMS (MRK) 3:1 (1:0)
Italija : Avstrija 3:1 (3:0)
Anglija : Francija 3:1 (2:1)
Českoslovaška : Romunija 3:2 (2:2)
Romunija (B) : Českoslovaška (B) 3:1.

Dnevne VESTI

KOLENDAR
Torek, 24. maja: Mara, Suzana.
Sreda, 25. maja: Rojstni dan maršala Tita
SPOMINSKI DNEVI
24. V. 1944. - I. SNOUB Toneta Tomšiča
unija na cesti Dravograd-Slovengradec
pri St. Janzu 2 nemška kamiona. Ranjenih in mrtvih je bilo 66-orožnikov.

DEZURNA LERKARNA

Centralna lekarna, Tromostje, Trg Franca Prešerna 5.

RAZSTAVA DEL SLOVENSkih IMPRESIONISTOV je odprta v Moderni galeriji dnevo od 8. do 18. ure. Izl. n. 1211-n. 20letnica maturo. Obveščam vse maturo ljubljanske klasične gimnazije osmega a in b razreda iz leta 1929 in njihove profesorje, da bomo v juniju skupno obhajali dvajsetletnico maturo. Prilike vsi, da po dvajset letih preselimo in predložimo naše vrste! Vsakdo naj pošlje svoj naslov na: Ingr. Svagl Rudi, Ljubljana, Lepodvorska 20. Obvestila se med seboj za primer, če bi kdo sprejel to obvestilo. 1381-n.
Diploma, pravni fakulteti univerze v Ljubljani je bil diplomirani tovariš Seme Milan iz Ljubljane. Čestitamo.
Slavištevno društvo priredi jutri v sredo, 25. t. m. ob 20. uri v Slovenskem inštitutu redni članski sestanek. Predaval bo prof. dr. Milan Groselj o grški državi. Člani vabilni. 1402-n.
Mezoni so delci v kozmičnih žarkih, ki fiziko danes najbolj zanimajo. O tem bo govoril profesor Zagrebške univerze dr. Ivan Supek v četrtak ob 20. uri v minepolski predavateljni na univerzi na poljudno namenjenem predavanju prirodoznanstvenega društva. Prosimo vas, da si oskrbite vstopnice prej pri vratarju!
Medicini I. letnika! Danes 24. t. m. bo v fiz. predavateljni ob 19. uri obveščan sestanek za člane LMS. 1406-n.
Strokovna sekcija zobozdravstvenih odpravcev Slovenije vabil članstvo na redni množični sestanek, ki bo v sredo 25. t. m. ob 20. uri v predavateljni interne klinike medicinske fakultete v Ljubljani. 1408-n.
Planinci, pozor! Planinsko društvo Ljubljana organizira za svoje dijane udarniško delo na območju vasi Vrhnja. I. brigada: odhod v soboto 27. t. m. ob 15.30. vrnitev v nedeljo ob 20.35. Vožnja iz prenočišča brezplačno. II. brigada: odhod v nedeljo 28. t. m. ob 5.20. vrnitev ob 20.35. vožnja brezplačna. Prijave do petka ob 18. uri, tudi za tiste, ki se želijo prijaviti na terenu pri prvi udarniški nedelji. Delo se šteje kot udarniško delo in bo ob vsakem vremenu. Vsak udeleženec naj prinese s seboj sekiro. - Planinsko društvo Ljubljana.

DRAMA V LJUBLJANI

Torek, 24. maja: Zaprt.
Sreda, 25. maja: Zaprt.
Četrtek, 27. maja, ob 19.30: Shakespeares Hamlet, komedija D.

OPERA V LJUBLJANI

Torek, 24. maja, ob 20. Verdi: Traviata.
Sreda, 25. maja, ob 20. Verdi: Traviata.
Četrtek, 27. maja, ob 20. Verdi: Traviata.
Petek, 28. maja, ob 20. Verdi: Traviata.
Sreda, 25. maja, ob 20. Hristić: Ohridska legenda. Zaključena predstava za LMS.
Za današnje sindikalno predstavo Verdi: Traviata privede na vrsto naslednje sindikalne podružnice: Zeleničarji: Ljubljana gl. kolodvor, Gl. direkcija, Tine Rožanec, direktor; Splošno, stavbeno, Gradnja centralni obrabi, Pečarij-keramičarji, Megrad, Gradnja-centr. direkcija, Lesni: Brezovica 1. st. 1, 3, 6, 7, 8, 10.
Zdravstveni: št. 1, 4, 5, 12. Tekstilci: št. 1, 11, 15, 16. Prosvetni: št. 9, 10, 15, 21, 24, 32, 36. Komunisti: št. 3, 4, 6, 12. Administrativni: št. 29, 31, 32.
Vstopnice na izdane bone dvignite obveščeno danes med 8 in 10. ure na Upravi SVNG. Abonente A/LG opozarjamo na zapadlost plačila 9. obroka abonmaja do konca maja. Do konca junija bo odigran ves abonentki repertoar in hkrati točasno zapadeli zadnji, t. j. 10. obrok.

SENTJAKOBKO GLEDALISCE MESTNI DOM

Torek, 24. maja, ob 20: Lillian Hellman: Kobilice. V korist Rdečega križa, rajon I. teren 10.
Predprijate vstopnice pri Državnih založbi, Kongresni trg 18.

PRESEVNO GLEDALISCE - KRANJ

Sreda, 25. maja, ob 20: C. Goldoni: Ribniška družba. Predstava v korist poljske kolonije krajskih osnovnih šol.

LJUŠKO GLEDALISCE CELJE

Torek, 24. maja, ob 20: G. B. Shaw: Pigmalion. Komedija v petih dejanjih. 12-n.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LR Slovenije obvešča

Dodatno k obvestilu v »Slovenskem poročevalcu« dne 19. t. m. o načinu naročanja petroleja za razsvetljavo, pojasnjujemo še, da je petrolej po višji komercialni ceni v popolnoma prosti prodaji brez omejitev na posamezna gospodinjstva ali gospodinjstva. Zato naj za maloprodajalce naročajo v okviru dejavnih in ne kontingentiranih potreb, - iz pisarne MTP.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 23. maja: Med središčem nizkega zračnega pritiska zahodno od Anelije in med strelima, središča nizkega pritiska v srednji Evropi je vrtilen močan klin visokega zračnega pritiska od Azorov preko Rokavskega preliva do Belgije. Vendar ga pa odprva aktivno središče nizkega zračnega pritiska zahodno od Anelije.

VREMENSKA NAPOVED za turek 24. maja

Brez bistvenih sprememb. Temperatura od 22 do 25 stopinj Celzija.

Podjetja! Ustanovite! Krajevni L.O!

Ali že imate v svoji knjižnici:

1. Zakon o zakonski zvezi ter zakon in navdila o državnih in matičnih knjigah; cena 12 din.

2. Zakon o Ustavodajni skupščini Ljudske republike Slovenije in zakon o volitvah ljudskih poslancev za Ustavodajno skupščino (s komentarjem in obrazložitvijo); cena 10 din.

3. Zbirko zdravstvenih predpisov; strani 300, cena 65 din.

4. Zbirko skrbstvenih predpisov; strani 150, cena 25 din.

5. Predpise o strokah in prejemkih za republiške državne uslužbence; strani 298, cena 42 din.

6. Zbirko predpisov o varstvu mater in otrok; strani 109, cena 17 din.

7. Mlinski pregledno službo; strani 48, cena 7 din.

8. Priročnik za krajevne ljudske odbore. I. del; strani 113, cena 20 din.

9. Zbirko zakonitih predpisov za uporabo v civilnem in mestnem poslovanju; strani 206, cena 44 din.

10. Zbirko gospodarskih predpisov. I. del (druga izpopolnjena izdaja); strani 568, cena 88 din.

11. Zbirko gospodarskih predpisov. II. del; strani 752, cena 105 din.

12. Komentar splošnega dela kazenskega zakonika; str. 304, cena 90 din.

13. Splošni register predpisov za leta 1945-1947; strani 453, cena 60 din.

14. Petletni plan; strani 96, cena 18 din.

15. Pravilnik o ureditvi in vodstvu državnih matičnih knjig; strani 96, cena 18 din.

16. Abecedni imenik k upravnim razdelitvijo LRS, imenikom krajevnih ljudskih odborov. Njihovih post in zemljevidom krajevnih ljudskih odborov v LRS; strani 162, cena 70 din.

17. Začasni program splošnega dela strokovnih izpitov za uslužbence vseh strok in poklicev z literaturo in navdili; strani 162, cena 70 din.

Vse te knjižnice se naročajo pri Uradnem listu LRS, Ljubljana, Gregorčičeva 23-I.

UMRLI SO:

Z globoko žalostjo oznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama, svakinja in teta Ana Jagodic roj. Hafnerjeva v 70. letu starosti, Truplo počiva na žalobni kapelici sv. Jožefa. Pogreb blage pokojnice bo v sredo 25. maja ob 17. uri. - Zalujoci: Eliza Jagodic, hči, in ostalo sorodstvo.

Umrl je naš nad vse ljubljeni Janko Jakša, ključavničar tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju, nekdanji član uprave odbora sindikalne podružnice. Pogreb nepozabnega bo jutri v torek 24. maja 1949 ob 16. izpred Sindikalnega doma, odkoder ga spremimo k večnemu počitku. - Težko prizadeti: žena Anica, mama, sestri Epeca in Milka, bratje Jože, Slavko, Mirko, Anton in ostalo sorodstvo.

DNE 22. MAJA 1949 nas je zapustil član tovarniške celice Janko Jakša, ki je bil vzorec člena KP v času narodno osvobodilne borbe in sedaj. Njegovo vztrajno delo, dandanes, in delovni varstvo bomo ohranili v trajnem spominu. - Celica KPS tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Umrl je naš prijatelj in aglini član našega kolektiva, tovariš Janko Jakša, član KPS, pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek 24. maja ob 16. izpred Sindikalnega doma v Kranju. Ohranila ga bomo v trajnem spominu. Slava vzornemu borcu za socializem! - Uprava tovarne gumijevih izdelkov »Sava«, Kranj. 2389-I.

Upravno odbora sindikalne podružnice in član KP, pogreb našega zvestega sodelavca bo v torek dne 24. maja 1949 ob 16. izpred Sindikalnega doma v Kranju. - Upravni odbor sindikalne podružnice tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Naznanjamo žalostno vest, da je preminel oče, brat in stric Albin Sever, organist. - Brezovica pri Ljubljani. - Zalujoci: žena, otroci, sestra in ostalo sorodstvo. 2392-I.

Umrl je naš dober brat, stric in svaki Jože Zibert, pogreb našega pokojnika bo v sredo 25. maja ob 9. dopoldne iz hiše žalosti na Pivki št. 3 na farno pokopališče v Naklem. - Zalujoca rodbina Zibert. 2395-I.

Umrl je naš nad vse ljubljeni soprog, zlati oče, tati, dedek in stric Karl Gregorčič. V torek, 24. maja, ob 16. uri ga položimo v rodbinsko grobnico na mestnem pokopališču v Celju. - Globoko žalujoca soproga in rodbina: dr. Rosinova in dr. Ambrožova. Vsi znancem naznanjamo, da nas je po težki in dolgi bolezni zapustila naša nad vse ljubljenca teta Burger Terzija. Pogreb bo 24. maja ob 17. uri z Zal iz kapelice sv. Frančiška na pokopališču. - Globoko žalujoci brat Anton, Marija, Ivan, Zidorcevi in ostalo sorodstvo. 2401-I.

Umrl je naš nepozabni 4letni Florijanček Groznik. Iskrena hvala vsem sosedom, ki so prvi pobrali njegovo truplo in nudili vsi iskrenost in pomoč. Hvala tož. Pašku Jožetu, ki je vodil v Bukovo škrič do groba. Vse spremenilcem na hitrovi zadnji poti in za poklonjeno cvetje. - Zalujoci tati Peter, mamica Angela, bratci Pavel, Jože, Martin, Ignac. - Vršnja gora, Metlika, Ljubljana, Beograd, Ribnica, Stična, Zalog, Oisevek, Fibervik, Kamenik. 2400-I.

V neizmerni potrtosti javljamo težko vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse draga, zlata mama Marija Petelinšek roj. Sojc. - Na položilni poti jo bomo spremlili v sredo 25. maja ob pol 10. izpred hiše žalosti v Bukovo škrič do groba. Vse spremenilcem na hitrovi zadnji poti in za poklonjeno cvetje. - Zalujoci mož Jožef, sinovi Jože, Ivan, Toneček, Lojze; hčerki Mima in Anica. 2403-I.

OPOROŽILO VINOGRADNIKOM! Opozarjamo vinogradnike novomeške, mokronosnega okoliša, da izvršijo skropiljenje vinogradov proti peronospori do 25. maja. Če se med 25. in 27. majem prikaže poljar peronospora, Ministrstvo za kmetijstvo

Šolstvo

SPREJEM GOJENK V SOLO ZA OTROSKE NEGOVALKE

V šolo za otroke negovalke v Celju sprejemamo 6-letne gojence. Reflektirane inštalaterske šole za otroke negovalke Celje, Gregorčičeva ul. 4, prošnja, kolokvoma z 10 din, življenjske (kolek 5 din), rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in za vstop, ki so stare nad 18 let, se potrdilo o višji in voljni imenik.

Uprava šole jih bo pisмено obvestila, kdaj pridejo k pouku. Stroške šolanja nosi ministristvo za ljudsko zdravstvo.

Državna delovodska šola pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani bo v šolskem letu 1949/50 sprejela mlade, svakinja in teta Ana Jagodic roj. Hafnerjeva v 70. letu starosti, Truplo počiva na žalobni kapelici sv. Jožefa. Pogreb blage pokojnice bo v sredo 25. maja ob 17. uri. - Zalujoci: Eliza Jagodic, hči, in ostalo sorodstvo.

Umrl je naš nad vse ljubljeni Janko Jakša, ključavničar tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju, nekdanji član uprave odbora sindikalne podružnice. Pogreb nepozabnega bo jutri v torek 24. maja 1949 ob 16. izpred Sindikalnega doma, odkoder ga spremimo k večnemu počitku. - Težko prizadeti: žena Anica, mama, sestri Epeca in Milka, bratje Jože, Slavko, Mirko, Anton in ostalo sorodstvo.

DNE 22. MAJA 1949 nas je zapustil član tovarniške celice Janko Jakša, ki je bil vzorec člena KP v času narodno osvobodilne borbe in sedaj. Njegovo vztrajno delo, dandanes, in delovni varstvo bomo ohranili v trajnem spominu. - Celica KPS tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Umrl je naš prijatelj in aglini član našega kolektiva, tovariš Janko Jakša, član KPS, pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek 24. maja ob 16. izpred Sindikalnega doma v Kranju. Ohranila ga bomo v trajnem spominu. Slava vzornemu borcu za socializem! - Uprava tovarne gumijevih izdelkov »Sava«, Kranj. 2389-I.

Upravno odbora sindikalne podružnice in član KP, pogreb našega zvestega sodelavca bo v torek dne 24. maja 1949 ob 16. izpred Sindikalnega doma v Kranju. - Upravni odbor sindikalne podružnice tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Naznanjamo žalostno vest, da je preminel oče, brat in stric Albin Sever, organist. - Brezovica pri Ljubljani. - Zalujoci: žena, otroci, sestra in ostalo sorodstvo. 2392-I.

Umrl je naš dober brat, stric in svaki Jože Zibert, pogreb našega pokojnika bo v sredo 25. maja ob 9. dopoldne iz hiše žalosti na Pivki št. 3 na farno pokopališče v Naklem. - Zalujoca rodbina Zibert. 2395-I.

Umrl je naš nad vse ljubljeni soprog, zlati oče, tati, dedek in stric Karl Gregorčič. V torek, 24. maja, ob 16. uri ga položimo v rodbinsko grobnico na mestnem pokopališču v Celju. - Globoko žalujoca soproga in rodbina: dr. Rosinova in dr. Ambrožova. Vsi znancem naznanjamo, da nas je po težki in dolgi bolezni zapustila naša nad vse ljubljenca teta Burger Terzija. Pogreb bo 24. maja ob 17. uri z Zal iz kapelice sv. Frančiška na pokopališču. - Globoko žalujoci brat Anton, Marija, Ivan, Zidorcevi in ostalo sorodstvo. 2401-I.

Umrl je naš nepozabni 4letni Florijanček Groznik. Iskrena hvala vsem sosedom, ki so prvi pobrali njegovo truplo in nudili vsi iskrenost in pomoč. Hvala tož. Pašku Jožetu, ki je vodil v Bukovo škrič do groba. Vse spremenilcem na hitrovi zadnji poti in za poklonjeno cvetje. - Zalujoci tati Peter, mamica Angela, bratci Pavel, Jože, Martin, Ignac. - Vršnja gora, Metlika, Ljubljana, Beograd, Ribnica, Stična, Zalog, Oisevek, Fibervik, Kamenik. 2400-I.

V neizmerni potrtosti javljamo težko vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse draga, zlata mama Marija Petelinšek roj. Sojc. - Na položilni poti jo bomo spremlili v sredo 25. maja ob pol 10. izpred hiše žalosti v Bukovo škrič do groba. Vse spremenilcem na hitrovi zadnji poti in za poklonjeno cvetje. - Zalujoci mož Jožef, sinovi Jože, Ivan, Toneček, Lojze; hčerki Mima in Anica. 2403-I.

OPOROŽILO VINOGRADNIKOM! Opozarjamo vinogradnike novomeške, mokronosnega okoliša, da izvršijo skropiljenje vinogradov proti peronospori do 25. maja. Če se med 25. in 27. majem prikaže poljar peronospora, Ministrstvo za kmetijstvo

Ob bridki izgubi moje drage žene, mamice, tače in babice, se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so po tako dolgi bolezni spremlili na njeni poslednji poti ter sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in vencev ter tudi govorniku za poslovitne besede ob odprtem grobu. Posebna zahvala sindikalni godbi iz Kranja in množični organizaciji iz našega kraja. Zalujoci družini Snajder - Bertonec.

Ob bridki izgubi našega dragega moža in očeta Franca Jermana se iskreno zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, vsem, ki so ga tožili v božni, vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so ga tako lepo spremlili na njegovi zadnji poti. - Zalujoci Jermanovi, 1400-n.

Vsem, ki ste pokopnega Franca Pogarjara, telef. mojstra v pokouju, postali s cvetjem, ga spremlili na njegovi poslednji poti, in vsem, ki ste namni sočustvovali s takimi izrazi, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo toj dr. Kremzarju za požrtvovalno zdravilno in lajšanje bolečin. - Zalujoca žena in ostalo sorodstvo. 1405-n.

Ob nenadestni izgubi mojega predobrega prijatelja in našega zvestega se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, govorniku, in za tako lepo spremstvo in sožalja. 2390-n.

Vsem ki so mojega ljubljanskega sina Zivka Pavšiča spremlili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, mi izrazili sožalje, ter vsem, ki so kakor očetu Pavšiču, njegovemu sinu, prisrčno zahvaljujemo. - Zalujoca mati Fani Pavšič roj. Jarc. 2389-n.

PERFEKTNO KUJARICO, samsko, iščemo. Plača po uredbi, stanovanje in kurjava prosta. Nastop takoj. Po nudbe na DUR, Toplice pri Zagorju. 16126-4.

NABAVALJACE za nabavljanje industrijskega blaga za mesto Ljubljana na isto: Trgovsko podjetje Kotarskega saveza poljoprivrednih združenj, Slav. Pozeza. 16126-4.

KOMPLETEN ROLLO, kombiniran z okvirjem in vrati 170x225 s steklom prodamo. Primeren za Zadržni dom, Zadruga avtotaksičev, Ljubljana, Gajeva 9. 16108-3.

NIZKO, CRNO VIZIRNO starišega stila prodamo. Uporabna je tudi kot knjižna omar. Naslov v oglašnem oddelku. 16130-5.

GAJAZO za takoj vzamemo v najem. Zadruga avtotaksičev, Ljubljana, Gajeva 9. 16109-9.

ENOSOBNO STANOVANJE s kabineto v Ljubljani zamenjam za enakega ali brez kabineta v Celju. - Santini, Albanska 29. Lj. 16133-10.

STANOVANJE zamenjam v Ljubljani za ZAMENJAVA POČITNIC: Mat in hčerka nudita 4 tedensko bivanje v Opotiji s polno oskrbo proti istočasemu bivanju v lepem kraju Gorenjske. Pisarne ponudbe na oglašnem oddelku. 16134-10.

V SOBOTO sem izgubil rezervno gumo tov. avtom. Dodge iz Vrbljen pri Igu skozi Mateno do Ljubljane. Javiti proti nagradi Mestni klavnic v Ljubljani. 16134-14.

DNE 21. t. m. je bila izgubljena listnina s pravo legitimacijo, št. 112-14. V SOBOTO sem izgubil rezervno gumo tov. avtom. Dodge iz Vrbljen pri Igu skozi Mateno do Ljubljane. Javiti proti nagradi Mestni klavnic v Ljubljani. 16134-14.

DNE 21. t. m. je bila izgubljena listnina s pravo legitimacijo, št. 112-14. V SOBOTO sem izgubil rezervno gumo tov. avtom. Dodge iz Vrbljen pri Igu skozi Mateno do Ljubljane. Javiti proti nagradi Mestni klavnic v Ljubljani. 16134-14.

IZGUBILA SEM listnico z dokumenti in denarjem na glavnem kolodvoru, pri tramvaju ali v tramvaju. Postenega najditelja prosim, naj mi vrne vsaj dokumente. 16134-14.

POZOR! Listnina z raznih avto, avtomobil opozarjamo, da v roku 15 mesecev dvignete svoje gume pri naši poslovalnici »Vulkan« v Zidaniškovi ul. št. 32, sicer zapadejo gume v korist države. Uprava »Obrotnih delov« MLO Celje. 16103-14.

LISTNICO, izgubljeno v četrtki Ljubljana - Grosuplje, naj najditelj vrne na naslov v osebni izkaznici. Polovico denarja - nagrada. 16131-14.

IZGUBILA sem dodatne karte za vrsto. Prosim najditelja, da vrne na ogl. oddelku. 16129-14.

V AVTOMOBIL Ljubljana-Crnuče dne 20. t. m. ob 14.10 izgubljeno listnico z denarjem in dokumenti za operacijo naj posten najditelj proti nagradi vrne Bergantu Jožetu, Crnuče 16127-14.

OŠEBO, ki je pomotoma na stolnici pri mesarju vzela listnico z vsemi dokumenti, mlečnimi kartami in kolearsko legitimacijo na ime Josipina Zupana, prosim, naj mi denar oddrži, drugo pa, ker ni moja last, vrne ali pošlje na našo poslovalnico. 16129-14.

AKTOVKO z dokumenti in učnimi knjigami, pozabljeno v sobotnem večernem vlaku Ljubljana-Gorica, je vrnil proti dobri nagradi pri vratarju univerze ali v Kranj. Strazišče 16127-14.

KDO KAJ VE, kje je grob našega partizana Stok Viktorja, doma iz Dutovelj na Primorskem, št. 94. Ranjen in umrl 15. aprila 1943 v Globodolu. Reber V. Lipovec. Služil je od 15. februarja 1941 pri praški četni, no prešel v Tomčevo brigado. Za poljezbeve prosti čeno zaradi prekopa in prevoza njegovega trupla v svojo rodno kraško zemljo, katero je tako ljubil. Če je komu znan njegov grob, prosim, da vrne na našo poslovalnico, št. 94. Primorje, da si sporod ustmeno ali pisarno sporočilo povračilo stroškov. 16115-15.

KDOR VE, kje je Alojzija Savnik, ki je bila 1. 1934 v službi v Predošljah pri Kranju, naj sporoči Ivanu Porenta, Zavlogje 5, Dobrunje, 16112-15.

ZVEZNA KOŠARKAŠKA LIGA

Moštvo Enotnosti je slabo začelo

Preteklo nedelje je bilo prvo kolo tekmovalja za državno prvenstvo v košarkah. V Zagrebu sta se pretalila Partizan in Mladost, v Ljubljani pa sta se pomerila beograjski Metalce in domača Enotnost.

METALCE : ENOTNOST 64:13 (8:13)

Ob deževnem vremenu je bila v nedeljo dopoldne na stadionu Odreda zanimiva košarkarska tekma med ljubljansko Enotnostjo in beograjskim Metalcom, ki se je končala s presenetljivo zmago Beograjanov. V prvem polčasu je bila igra v glavnem enakovredna, vendar je tehnično nekoliko boljšan ljubljaničan uspelo, da so delj časa vodili z nekaj koš. razliko, medtem ko v drugi polčasu igra omogočilo nasprotnika in zasluženjo zmago.

PARTIZAN : MLADOST 53:35 (22:12)